

"Kanadai Magyar Újság"
 egyike a
"KANADAI MAGYAR HIRLAPPAI"
 Kanada és az angol birodalom elterjedtebb, vezető magyar lapja amely mindenkor szentelni védi mag az idegenbe szakadt magyarok érdekeit és a kanadai polgárokat megillető jogokat igyekszik kivívni minden honfitársunk számára.
 Előfizetési díj egy évre: \$3.00. Az Okozás és Képzés díj egy évre \$4.00.
 Szerkesztőség és kiadó: Nivatal 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man.

BRANTFORD
 BRIMMING
 CALEDONIA
 CHIPPAWA
 CROFTLAND
 FORD CITY
 FORT ERIE
 FORT WILLIAM
 GALT
 GUELPH
 HAMILTON
 KITCHENER
 MONTREAL
 NEW WATERFORD
 NIAGARA FALLS
 ONTARIO
 OTTAWA
 PORT COLBORNE
 PORT ROBINSON
 QUEBEC
 ST. CATHARINES
 SPRING HILLS
 SUDBURY
 SYDNEY
 TORONTO
 WINDSOR

Kelet- és Nyugat

Kanadai Magyar Újság

ALBINA
 BELLEVILLE
 CANA
 CALGARY
 CALHOUN
 EDMONTON
 ESTEVAN
 HALEM
 KAPOVARY
 LETHBRIDGE
 NORSEWICK
 OTTAWA
 PLUNKETT
 RAYMOND
 REGINA
 SASKATOON
 SASKATCHEWAN
 SOKHALON
 ST. LAZARE
 SZÉKELYFÖLD
 SUMAS
 TABER
 VANCOUVER
 WAKAW
 WEXLETON
 WHITTEWOOD
 YORKTON

"Canadian Hungarian News"
 Combined with the
"CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL"
 An Independent Weekly
 Published in the Magyar
 Language. Circulating
 in all the Provinces of
 the Dominion of Canada
 and largest of all
 Hungarian Papers within
 the entire British
 Empire.
 Editorial Offices and
 Printing Plant
 375 Hargrave St.,
 WINNIPEG, Man.
 Yearly Subscription \$3.
 to Foreign Countries \$4.

VOL. VIII EVFOLYAM 375 HARGRAVE ST. WINNIPEG, MANITOBA. 1931. AUGUSZTUS 6 CSÜTÖRTÖK No. 32 SZAM

LORD NEWTON ON HUNGARIAN HISTORY

THE GRAND OLD MAN OF BRITISH POLITICS REVEALS THE ACHIEVEMENTS OF THE HUNGARIAN PEOPLE IN AN INTRODUCTION WRITTEN FOR "A SHORT HISTORY OF THE HUNGARIAN PEOPLE" BY FERENC ECKHART

In the great basin of the Carpathian valley, through which some sixteen centuries ago ran the north-east frontier of the Roman Empire, the strong, united Magyar nation has existed for over a thousand years, and throughout the centuries this part of Europe has formed the link between East and West and the highway for the exchange of ideas and goods.

In this region, previous to the advent of the Magyars, no race had been able to maintain itself for any length of time, and the only nation which survived and successfully organized a State were the Magyars, who realizing the advantages offered by nature, adapted themselves to the perfect geographical unit outlined by the mountains of the Carpathians.

The frontiers of Hungary after the war were mapped out with total disregard of geographic, ethnographic and economic considerations. Only so-called strategic considerations from the point of view of the surrounding countries were taken into account in marking out these new frontiers. The net result is that each of Hungary's neighbours has now an ample intervening fringe composed almost entirely of a Hungarian population. The Treaty of Trianon not only upsets the economic harmony of the valley of the Danube and introduces political rivalry where a natural interchange of goods had formerly reigned and is more than ever necessary at the present time, but it represents the high-water mark of political imbecility. It will always be quoted as a monumental instance of the ignorance and vindictive folly of the European statesmen of the period.

All this has been pointed out ad nauseam by numerous writers, and everyone is aware of the desperate straits to which Hungary was reduced during the years following the war. Nevertheless, that gallant and courageous people have never lost heart. In spite of war, revolutions and internal troubles which would have prostrated many nations, it has persistently laboured, under prodigious difficulties, to reorganise the State, and its efforts deserve our interest and sympathy.

When relief came at last, the Hungarian nation, weakened by long centuries of combat, had once more to take up arms, not this time as defender of Europe, but—ironic reward for past sacrifices!—in order to preserve its own life and liberty.

From the Thirty Years War almost up to the World War the nation's life consisted mainly of recurrent struggles for freedom and periods of recuperation and of gathering strength. Two great personages symbolise these alternating attitudes of the nation: Kossuth, whose name is so well known in this country, incarnating the spirit of fight for liberty, and Count Stephen Széchenyi, whose highest ambition was to strengthen the nation from within by peaceful evolution.

Why, it may be asked, should we be especially interested in Hungary and her romantic history?

The answer is that we are naturally attracted to a people who possess strong national characteristics somewhat similar to those upon which we, rightly or wrongly, pride ourselves. The Hungarians are a virile, a courageous and an independent race, and the evolution of their national institutions shows marked similarity to our own, for the Bulla Aurea, limiting the powers of the Sovereign of Hungary, came into force only seven years after our own Magna Carta. Hungary's political freedom, after our own, is thus the oldest in all Europe. But Hungary precedes us in the matter of religious freedom. This was decreed in 1547 in Transylvania, where, ever since, a strong and earnest Hungarian minority has been the fortress of religious liberty in that part of Europe.

The appearance of the short history which these remarks introduce happens to coincide with the tenth anniversary of the last dismemberment of Hungary after the World War.

Everyone who has studied the origins of the war knows there was at least one nation whose Prime Minister emphatically protested against it, and who did his utmost to avert the calamity. That was Count Tisza of Hungary. But when they were unable to avert hostilities, the Hungarians loyally and honestly did their duty by their Austrian and German allies, although they knew that whatever might be the outcome they themselves were certain to be losers. They saw that, if the Central Powers proved victorious, they would probably be subjected to a formidable and overwhelming Germanisation, whilst if the Allies won, their fate would be the usual lot of the vanquished.

But not even the gloomiest pessimist foresaw the actual result, and that in the name of "self-determination" nearly three and a half million Hungarians were to be severed from their parent stock and given over to alien rule.

The frontiers of Hungary after the war were mapped out with total disregard of geographic, ethnographic and economic considerations. Only so-called strategic considerations from the point of view of the surrounding countries were taken into account in marking out these new frontiers. The net result is that each of Hungary's neighbours has now an ample intervening fringe composed almost entirely of a Hungarian population. The Treaty of Trianon not only upsets the economic harmony of the valley of the Danube and introduces political rivalry where a natural interchange of goods had formerly reigned and is more than ever necessary at the present time, but it represents the high-water mark of political imbecility. It will always be quoted as a monumental instance of the ignorance and vindictive folly of the European statesmen of the period.

All this has been pointed out ad nauseam by numerous writers, and everyone is aware of the desperate straits to which Hungary was reduced during the years following the war. Nevertheless, that gallant and courageous people have never lost heart. In spite of war, revolutions and internal troubles which would have prostrated many nations, it has persistently laboured, under prodigious difficulties, to reorganise the State, and its efforts deserve our interest and sympathy.

SASVESZEDELEM SVAJCBA

Genből írják: Grisons kanton hegyi falvait betek óta sasok nyulalászták. A hegyekben érthetetlen módon elszaporodtak a hatalmas madarak és napról-napra szedik áldozataikat a juhoknál. Mindennap elrabolnak néhány bárányt. Egy alkalommal egy hatalmas sas egy hároméves gyermeket is felkapott, de aztán megijedt az apróság sikoltásától és leejtette. A gyermek természetesen súlyos sérüléseket szenvedett. A grisonsi gazdaság most arra kéri a kormányt, hogy küldjön ki vadászokat, akik azután megvédik a sasok elől a falvakat.

ÚJ KINZÁSI MÓDSZERREL DOLGOZNAK A KINAI KOMMUNISTÁK

Swaton környékén garázdálkodó kínai kommunista rablók a kínzásnak új rafinált eszközt találtak ki. Foglyaik fülébe folyékony cementet öntenek, amely rövid idő alatt sziklakeménynyá szilárdul. Ez az áldozatokat nemcsak teljesen megszokottá teszi, hanem a kínzásokat megkönnyíti. Ezt az eszközt újabbakkal a foglyokkal szemben alkalmazzák, kikért hozzátartozóik a kitűzött időn belül nem fizetik meg a követtelt váltságdíjat.

"TRIANON ELLEN SZAVAZTAK A MAGYAR VÁLASZTÓK"

Grandjean a párisi "Volonté" kiküldött szerkesztője, hosszabb cikkben méltatja a magyarországi választás eredményét. A mostani választás — írja — Magyarország tulajdonképpen a trianoni szerződés ellen szavazott és állásfoglalása szép példát mutatja a nemzeti összetartásnak.

Grandjean Jászberényben is járt, ahol alkalma volt Apponyi Alberttel beszélni.

— Bárcsak Hoover javaslata

— mondotta Apponyi — a népek egyetértésének hajnalhasadását hozná magával. Magyarország a legnagyobb odaadással üdvözölné ennek az egyetértésnek a bekövetkezését. Magyarország a lehető legnormálisabb eszközökkel akarja megvédeni a követeléseit. Magyarország igazságot kíván a maga számára, tehát olyasmint követel, ami alapja valamennyi nemzet békejének.

Pokolgéppel megöltek egy magyar ügyvédet

ÚJABB EMBERTELEN MERFNYLETRŐL HOZNAK HÍRT AZ ERDELYI MAGYAR LAPOK

Dr. Avéd János gyergyófalvai ügyvéd lakásának hátsószobájába a nyitott ablakon keresztül valaki bombát dobott, melynek kancsa már lánggal lobogott. Az ügyvéd a hírtelen támadt világosság után kiatartva, az ablak felé tartott, amikor egyszerűen a bomba felrobbant és az ügyvéd fejét a törstől és a két karját leszakította.

A szobában volt az ügyvéd áldott állapotban levő fiatal felesége is, aki már az ágyban fektet és olvasott. A hírtelen támadt robbanásra kikelt az ágyból és férje után ment. Az ablakhoz érve iránytalanul látta urának a földhöz csapott lesonyan megcsúszott holttestét. Kihaltosára a hátsólelk berohantak, orvost hívtak, de ez már nem tehetőet egyebet, minthogy az ledtség következtében idegroha-

mot kapott asszonyt ügyvezető alélt- ságából feléleszteti. Az idegroha azonban oly súlyosnak mutatkozott, hogy a szerencsétlen asszonyt a kórházba kellett szállítani, ahol a halálát vívdók. A csendőrség megindította a vizsgálatot, de egyelőre eredménytelenül. Dr. Avéd János ügyvéd az utóbbi időben ismételtén kapott fenyegető levelet, de ezeknek nem sok fontosságot tulajdonított, mert inkább a választásokkal kapcsolatos politikai kényeségeket tudta be.

Az udvaron az ablak alatt egy dabokra szakított férfi holttestére is az akadnak, aki felváltva az ablak színielg a merénylők egyiké volt. Ugy látszik, hogy nem tudott idejében elmenekülni. A merénylőt egész Erdélyben nagy megdöbbenést keltett.

Magyarország tragédiája — Párisban

A könyvkiadók utolsó kongresszusát a háború előtt Budapesten tartották. Azóta most először gyűlést összehívott világszerte a kiadók, hogy a háború óta történteket megvitassák. A kongresszus színhelye ezúttal Páris. Természetesen meghívták a magyarokat is, de a magyar könyvkiadók hosszas megfontolás után egy levelet küldtek maguk helyett a leveleiben elmondják, hogy miért nem tudják ma a magyar kiadóság kiküldöttéit Párisba utaztatni.

forróbb kívánságunk volna, hogy ki- küldöttünk jelenlétével bizonyítsuk Magyarország kulturális értékét Európa keletén. Minthogy az anyag összeomlás lehetetlenné teszi számunkra, hogy sorakban megjelenjünk: távollétünk akaratlanul is tüntetően mutat rá arra a veszedelmre, amely a nyugati kultúrát fenyegeti Európának ebben a részében.

Ext a "megható" levelet, mint a "Journal de Debats"-ban olvassuk, Bailliere de, a francia könyvkereskedők körének elnöke, nagy hatással olvasta fel a nemzetközi kongresszus alakuló ülésén.

Tizezer ember követelte Londonban a leszerelést

A közelmúltban folyt le 10,000 főnyi közönség jelenlétében a londoni leszerelési naggyűlés az összes politikai pártok vezérének részvételével. A naggyűlést festői békefelvonulás előzte meg, amely végig vonult a Thames partján, a parlament előtt és a Hydeparkon át az Albert Hallba, a naggyűlés színhelyére. A menetben körülbelül 60 politikai társadalmi, egyházi és kulturális szervezet, a hatóságok, az angol frontarcosok légiójának küldöttsége és sok más testület képviseltette magát. A menetben felvonultak a leszerelésre meghívott 56 népet jelképező fiatal lányok, nemzeti viseletben, nemzeti lobogók alatt. A menet élén katonazenekarok haladtak.

szinonálával sincsenek megelégedve és nem nyugodhatnak bele a fegyverkezések csökkentésébe. Az emberiség túlnyomórésze belátja — mondotta a tálibornagy — hogy a háború mindenkinnek ártanak, legfeljebb hadinyerészkedőknek használnak, valójában pedig semmit sem intéznek el. Az államférfiaknak módot kell találniuk arra, hogy a népek megszállás és véronótás nélkül békésen élhessenek egymás mellett.

MacDonald munkáspárti miniszterelnök beszédében örömmel fejezte ki, hogy a naggyűlés az egész angol nemzet nyilatkozott meg, politikai pártokra, vallásra és társadalmi osztályokra tekintet nélkül. A leszerelés nemzetközi kérdés, amelyet egyetlen nemzet nem oldhat meg magáráhagyatva. Ezután sötét színekkel ecsetelte az esetleges eljövendő háború borzalmaikat, amígdon nem lesz külföldi szövetség és béke. A leszerelési konferenciára, hogy itt hangot adjanak annak a meggyőződésüknek, hogy még a fegyverkezések mostani

szinonálával sincsenek megelégedve és nem nyugodhatnak bele a fegyverkezések csökkentésébe. Az emberiség túlnyomórésze belátja — mondotta a tálibornagy — hogy a háború mindenkinnek ártanak, legfeljebb hadinyerészkedőknek használnak, valójában pedig semmit sem intéznek el. Az államférfiaknak módot kell találniuk arra, hogy a népek megszállás és véronótás nélkül békésen élhessenek egymás mellett.

tatér lesz. Akkor majd nem lesz győzelem, vagy vereség, hanem az eredmény az emberiség jóérzésének kiáltása lesz.

Ilyen sors vár azokra a népekre, amelyek a fegyverek halmozását várják a biztonságot, holott ezt csak a háború kitöréséhez vezető okok kiküszöbölése nyújthatja. Figyelmeztette a nacionalistákat, hogy a leszerelés egyszerűen becsületbeli kötelesség. Ezt a kötelességet Anglia a versailles-i és locarnói szerződésekben egyaránt a legünnepelesebben vállalta. Ez a kötelesség éppen a volt ellenfelek lefegyverzésének alapja. A genfi értekezlet nem teljesíti kötelességét, akkor, ha nem egyezik meg a hadseregek létszámának, valamint a hadihajókna, a repülőgépeknek és általában minden hadiszerekm korlátozásában és leszállításában.

Baldwin beszédében ugyancsak hangoztatta, hogy a leszerelés általános becsületbeli kötelesség és elsősorban a légi haderőnek, mint a legrettegettebb pusztítóerejű fegyvernek a leszállítását sürgette. Megemlítette, hogy bizonyos országok az utolsó hat év alatt 150 százalékkal növelték légi haderejüket.

Lloyd George ugyancsak emlékeztetett arra, hogy a békeszerződésekben foglalt ígéretek ellenére egyes nemzetek új és hatalmas hadseregeket szereztek, amelyeknek költségeire új adókat vetettek ki és kölcsönöket vettek fel. A legyőzöttek ígéretek betartására szorították, de saját ígéretek megsejték. Locarno óta divatba jött, hogy az egész világon ünneplik a békeangyal, ugyanakkor pedig lázasan készülődnek a háborúkra. Lemondottak a háborúról, de elfelejtették lemondani a hadikészülődésekről. Ez emberiség ostromán, tehetetlenül és békecsalózatokat énekelve vonul az állítólag kiküszöbölt új háború felé. Először annak elismerésére van szükség — fejezte be beszédét Lloyd George —, hogy a kötelességek betartása tekintetében a nemzetekre ugyanolyan elvek érvényesek, mint az egyes egyénekre.

IRASSA ALÁ ISMERŐSEIVEL IS A LEFEGYVERZÉST KÖVETELŐ NYILATKOZATOT ALÁÍRÁSI IVEKET KÉSZÍTSGGEL KÜLDUNK!

25 EZER LABRA A TENCER SZINE FELETT

Londonból jelentik: A Smyae féle expedíció elérte a Camet-hegy csucsát, a legmagasabb hegyet, amelyet valaha ember megmászott. A Camet-hegy az angol birodalom második legmagasabb hegysége, 25,447 láb magas és az indiai egyesült tartományok Grhvali kerületében fekszik. Az expedíció összesen hat tagból áll, valamennyi fiatal ember.

Benes gratulált a magyar cserkészeknek

Prágában szláv jamboree, azaz cserkésznagybörözés van. A szláv cserkészsövetség most rendezte meg az első nagy szláv cserkész jamboreet. Ezen a találkozóson azonban nemcsak a szláv nemzetek cserkészei vesznek részt, hanem eljöttek ide más nemzetek fia is. Magyarország három bizottság képviselte. Elküldték képviselőiket az angolok, skótok, franciák, németek, litvánok ukránok lettek, rumánok s legnagyobb számmal a lengyelek, a jamboreenek legnagyobb érdekessége azonban a felvidéki magyar cserkészek tábora volt. A csehszlovák cserkészsövetségbe tartozó felvidéki magyar cserkészek, amelyek az államfordulat óta a legsebbe munkát végzik a Felvidéken, százfőnyi csapattal vesznek részt a nagy találkozón. Elmentek a nagy találkozóra a magyar cserkészlányok is.

rok gyönyörű szereplése és elsőként gratulált. Ugyancsak elismerését fejezte ki Kramar, Slavik belügyminiszter és Stroy tábornok a cseh hadsereg főparancsnoka. Kordács prágai hercegek külön megdicséerte felvidéki véreinket és magyarul bucsuzott el. A tábor állandóan tömve volt vendégekkel. Ott voltak a magyar kolóniának Prágában időző tagjai, de a látogatók legnagyobb része idegen. A fiuk énekesmóddal, tárogatójátékkal, népviseletek és táncok bemutatásával arattak sikert, úgy, hogy a főleg csehekkel álló közönség lelkesen tapsolt a fel-felzendülő magyar nótáknak.

A magyar cserkészek tábora az egyik főútvonal mellett fekszik. Az egész táborhely népies díszítésű kerítéssel van körülvéve, hatalmas kapuval. Az érsekújvári fiúk a legtisztább magyar népi motívumok felhasználásával, igazán művészi értékűt alkottak. A magyar cserkésztábor igazolja azt a felmondatot, amit legutóbb így fejeztek ki: "nem dicsekszünk, de szerény-ségünkben is büszkén lépünk a világ elé, mert szorgalmas cserkészek munkája, azt a magyar népművészet talajából merítettük."

Papir készül a gyapotbókor fájából

Alexandriából távtrózzák: Mintegy két év óta kísérleteket folytatnak a gyapotbókor fájával, hogy azt papír gyártásra használhassák. A kísérletek Németországban folytatták s a legutóbbi hírek szerint azok kiűző eredményel végeztek. Ha a gyapotbókor tényleg beválik, úgy a papíranyag igen nagy segédforrássá jutott. A egyiptomi óriási gyapotterületeken kívül Amerikában is óriási gyapotkultúra van, úgyhogy az új anyag felhasználásával a papír előállítás ára jóval olcsóbb lesz.

EGYSÉGES, ERŐS SAJTÓ KELL A MAGYARNAK — TAMOGASSA ÉS TERJESSZE A KANADAI MAGYAR ÚJSAGOT!

LEGUJABB HIREK

A KORMÁNYPART ÉS AZ ELLENZÉK egyaránt szorongatja Bennett miniszterelnök kormányát, hogy végre állandó megoldással enyhítsenek a munkanélküliség helyzetét. A politikai élet ismerő remélik, hogy ebből a parlamenti harcából hamarosan komoly eredményeket várhatók és mielőtt rosszabbra fordul a helyzet megindítják a közmnaklat.

CHURCHILLBE ERKEZETT LINDBERGH múlt vasárnap délután és hétón újra nekivágott feleségével együtt a levegőnek, hogy a Csendes Óceán "lelett átrepülve mihamarabb elérhesse Japánt. Lindberghék erős verseny-tárat találtak két texasi pilótában, akik már elhagyták Alaska partját, hogy szintén Japán felé repüljenek.

MONTREALBÓL BORZALMAS SZERENCSETLENSÉG híre érkezett la, zártkör szerkesztőségünkbe. A Lachine csatornához közeledő Rapids Prince nevű gőzös ugyanis nekiment a kettős számú zsilip kapujának és azt átútvén magára szabadtotta a harmincöt láb magasságú vízmezőt. Még a partonálók közül is sokakat elsodort az ár, úgyhogy legalább húsz ember vesztette életét.

VANCOUVERBEN ÖSSZECSAPTAK A KOMMUNISTÁK a rendőrökkel múlt szombaton este. Hat rendőr és ugyanannyi tüntető szenvedett kisebb-nagyobb sérüléseket, amint a felvonulások csunya vereségek támadt. Kanada többi városában általában rendeznek folytak le az augusztus elsején tüntetések.

BOMBA ROBBANT GENOVÁBAN, amint azt a szombati kábelátvitel- tők jelentik. Viktor Emanuel olasz király ugyanis a Rex nevű hatalmas óceánjáró vízrebocsátásra érkezett az olasz kikötővárosba és az alkalommal akarták elteni láb alól ellenségét. A bomba azonban rosszul volt beállítva és néhány órával a király érkezése előtt robbant fel. Ugyanakkor a festőkötő központjába nagy csomag robbanásért küldtek titótollakba rejte, de a tuspiságot idejében észrevették.

MEGÉPITIK A PEACE RIVER ÉS A CSENDES ÓCEÁN KÖZÖTTI ORSZÁGUTAT, hogy ezáltal munkához juttassák Északalberta munkanélkül- leit és egyúttal elősegítsék ennek az értékes ország résznek a fejlődését. A Peace River vidékének ugyanis csakis Edmontonon keresztül, tehát nagy körülbelül van összeköttetése a külvilággal és ezen éhszjanak segíteni a mű- uttal, addig is, míg a vasút megépülhet.

ÚJABB FIZETÉSLEVGAGOSKAL igyekeznek a tartományi kormányok egyensúlyban tartani az államháztartást. Saskatchewanban immár második ízben levágták a köztisztviselők fizetését és hír szerint más tartományok is hasonló eszközzel védekeznek a kincstartó csődjé ellen. A gazdasági válság ugyanis az adófizető polgárokat is oly érzékenyen sújtotta, hogy nem képe- seket tenni kötelességeiknek és ennek hatása nagyon meglátszik az állami bevételeken.

NEMETORSZÁGOT KISEGÍTENI IGYEKSZIK AZ EGYESÜLT ALL- MOK, azzal, hogy buzát és gyapotot hitelle is ad el. Különösen a gabonára nyújtott hitel érzékenyen érinti Kanadát, amelyben Németország állandó- biztos fogyasztója volt a kanadai búzának. A német helyzet súlyosására je- lemző, hogy az állami bank is húsz százalékra emelte a kamatlábát a kiadott kölcsönök után.

ÚJSZERU VASBETONT TALÁLTAK FEL Saskatchewan Swift-Cur- rent városában. Az ugynevezett márványkonkrét tényleg a márvány jótá- lonságával dicsekedhetik és emellett felette olcsón állítható elő. Szék- tők állítás szerint a találmány még sok munkalelőhelyt jelenthet a tarto- mány lakossága részére.

MI LESZ A PÉNZZEL?

Már tudnillik azzal a pénzzel, amiből olyan kevés van. Mivel lehetne segíteni ezen a világszerte fojtogató nyavalyin, mely járványoszerűen terjed Kanadát is karmal között szorongatja. Egyesek szerint erre az egyetlen orvosságnak az úgynevezett "infláció". Ezt a szót: infláció, utabban mind gyakrabban halljuk s már komoly emberek is azt hangoztatják, hogy rajtuk már csak az infláció segíthet.

Infláció (angolul inflation, ejtsd infle's'n, azaz tuizot; forgalom) alatt röviden azt értjük, hogy a bankpórést a rozsdától megint megtakarítják s jól beolajozva, gyors működésbe hozzák. Pénzt nyomnak tehát s ezt arra való tekintet nélkül, hogy van-e aranyban, avagy külföldi nemes valutában, devizákban megfelelő fedezet, forgalomba hozzák. Pénzünk vásárlóképessége így természetesen megromlik, s ez azt eredményezi, hogy ingatlanok és áruk az ára egyaránt felszökken. Az ilyen alapon létesült vásárlások természetesen még nagyobb pénzforgalmat igényelnek, mert a tapasztalat szerint az árak nagyobb arányban emelkednek, mint amennyivel a fedezetlenül kibocsátott bankkötő meg a régi állapotot meghaladta. Így folytonos pénzzsűke áll be, amint ezt Németországban, Ausztriában és Magyarországon láttuk, ahol az u. n. inflációt végig csinálták. Olyan pénzzsűke állott be, hogy az üzleti bonyolításokhoz igénybe vett pénzt heti, később pedig napi kamatot is fizettek. Jól jegyezzük meg tehát, hogy az inflációt csak az elején követi pénzösség, azután állandó pénzhiány uralkodik.

Ezen csak úgy lehetett segíteni, hogy a bankpórést fokozottabb működésbe hozzák s újabb bankkötőket dobta a kormányok forgalomba, mert e téren aztán nincsen megállás. — miglen az ilyen pénzzsemmel megtöltött külföldi tőkés meg nem unták a dolgot és a lábrakapott spekulációnak, tobzódásnak véget vetve, az illető országok pénzének vásárlóképességét megszárdították. Ezt nevezték stabilizációnak.

Sok országban a fenti értelemben vett infláció nem volt, de a pénz értéke is évről-évre csökken addig, amíg ugyancsak külföldi segítséggel stabilizálódott. Akkor ettől várták a gyógyulást a közgazdászok, ma pedig a féktelen bankpórést hozná meg azt. Szent igaz, hogy az adások így tartozásukat az elértéktelenedett pénzzel a mellényzsebből kifizetik. Az is igaz ugyan, hogy a takarékoskodó emberek bőrében, de hát — úgy mondják — ez a kisebbik baj lenne. Most már csak az a kérdés, vajon ezzel véglegesen rendbe jönnek-e? Nem!

Kanada egyszer már ott tartott, hogy birtokai tehermentesek voltak, dúsak a pénzben és mégis tönkrement. Az infláció alatt újfént megszabadulnánk az adósságtól, de körülbelül tíz év múlva ugyanott tartanánk, ahol ma. Miért?

Nem fecsérelünk sok időt annak fejtegetésével, hogy a már választott állandó pénzzsűke mit eredményezne, hogy továbbá az a pénz, amit ma kapnánk akármilyen, már holnap kevesebbet ér, tehát kevesebbet vásárolhatók vele. Pénzünk a fiókban is elértéktelenedik, viszont, ha bármit vásárolunk vele, akkor is veszítünk, mert másnap már olcsóbban vehetünk volna meg. Csak az járna jól, aki adósságot csinál s azzal vásárol pl. ingatlant; később eladna egy részt belőle s ebből kifizeti a tartozást. Ha

azonban mindenki ezt akarná csinálni, akkor ez az ábrándos spekuláció már eleve meghusul, mert senki sem akarna, aki előre adjon el, hogy később kapjon pénzt. Hopp — itt vannak a bankok, azok majd csak segítenek. Ez már igaz, búsás kamatért bizony, segítenek ők!

A valódi baj azonban csak részben rejlik ebben. Más látomás ellenség ólálkodik mögöttünk és lassan fojtogat bennünket. Ez a nagyipar, amelynek termékeit állandóan szertelenül magas vámokkal védik és védik ma is a külfölddel szemben. Ez az egyoldalú vámvédelem azt eredményezi, hogy a mezőgazdasági termékekért — mindegy, hogy stabilizált, vagy inflációs pénzben-e — a békebeli arányra viszonyítva, az iparcikkek árának átlagban csak egyharmad részét kapjuk. Ez az aránytalanság pedig tíz év alatt éppen úgy elorsvaszt bennünket, mint ahogy a múltban történt.

Az inflációval csak úgy érne Kanada cél, ha ezzel párhuzamosan az olcsó mezőgazdasági termékekért cserébe olcsó iparcikket kapnánk. Nem bánjuk mi, akármilyen alacsony is legyen a mezőgazdasági termék ára, csak szálljon le másfelől az iparcik értéke is a békebeli arányra. E nélkül az inflációval csak úgy járunk, mint a kártyás emberek. Hol egyik nyer, hol a másik, a végén mindketten a pénzre a pinkába vándorol. Ez a pinka nálunk a nagyipar és a nagyiparral szövetkezett bizonyos bnyok csoportja, amelyek évek hossza sora óta pócamódra szilpolyozzák az ország lakosságát.

Igazságot a csiki székelyeknek

Hosszas küzdelem után sikerült elérni, hogy a csiki székelyek óriási sérelmét, a magánjuk elvételének ügyét a Népszövetség áttanulmányozta és megismerte. A nemzetközi bizottság jogosnak találta a székelyek panaszait és intézkedéseket tett az orvoslás érdekében. A székelyek megbízottjai a kormányhoz a tárgyalások megindulása előtt a határőr katonaság intézményét. Az 1764. évi határőrök fejezetét fel a csiki és háromszéki székelyeket is, akik két gyalogezredet és egy huszárezredet alkottak. A határőr katonaság szolgálat súlyos teher volt a székelyekre, mert ruháról, lőről és felszerelésről is nekik kellett gondoskodniuk. Ezért aztán II. József császár azokat a havasi birtokokat, amelyek az 1769. évi határrendezés alkalmával visszakerültek Erdélyhez, 1783-ban a székely határőr katonaságának adományozta, hogy könnyítsen a határőr katonaság terheire.

I. József ugyanakkor még sokkal nagyobb birtokot adományozott a naszói és karánsebesi rumán határőröknek. 1851-ben felosztották a határőr katonaságot. A székelyek az 1848. évi magyar szabadságharcban természetesen a leghevesebb védelmezői voltak a magyar igazságnak. Ezért aztán I. Ferenc József 1851-ben a csiki és háromszéki határőrök birtokait elkoboztatta. A rumánok ellenben 1848-ban a magyarok ellen fordultak és az osztrák császár mellé álltak. Ez I. Ferenc József azzal jutalmazta meg, hogy a naszói és karánsebesi birtokokat a volt rumán határőrök családának adta. Az osztrák önkényuralom 1867-ben véget ért. Létrejött a kiegyezés az uralkodó és a magyar nemzet között. I. Ferenc József 1869 évi "legkegyesebb elhatározásával" a székely határőr családok összes javait a székelyek művelődési és gazdasági előmozdítására visszaadta. Ettől az időtől fogva a vagyont az ahhoz jogosult határőr családok leszármazói, jóváhagyott alapszabályok szerint, önállóan kezelték az e célra beállított igazgatóság után, mint korlátlan tulajdonosok. Ez a rendezett jogi állapot 1923. évi április haváig tartott, amikor a vagyont az akkori liberális rumán kormány elvette.

A Csikmegei Magánjavak igazgatósága előbb az országban levő fórumoknál kísérelte meg, hogy a nagy igazságtalan ságnak helyrehozását kikészítője, de eredmény nélkül. Péruhárol, lőről és felszerelésről is nekik kellett gondoskodniuk. Ezért aztán II. József császár azokat a havasi birtokokat, amelyek az 1769. évi határrendezés alkalmával visszakerültek Erdélyhez, 1783-ban a székely határőr katonaságának adományozta, hogy könnyítsen a határőr katonaság terheire. I. József ugyanakkor még sokkal nagyobb birtokot adományozott a naszói és karánsebesi rumán határőröknek. 1851-ben felosztották a határőr katonaságot. A székelyek az 1848. évi magyar szabadságharcban természetesen a leghevesebb védelmezői voltak a magyar igazságnak. Ezért aztán I. Ferenc József 1851-ben a csiki és háromszéki határőrök birtokait elkoboztatta. A rumánok ellenben 1848-ban a magyarok ellen fordultak és az osztrák császár mellé álltak. Ez I. Ferenc József azzal jutalmazta meg, hogy a naszói és karánsebesi birtokokat a volt rumán határőrök családának adta. Az osztrák önkényuralom 1867-ben véget ért. Létrejött a kiegyezés az uralkodó és a magyar nemzet között. I. Ferenc József 1869 évi "legkegyesebb elhatározásával" a székely határőr családok összes javait a székelyek művelődési és gazdasági előmozdítására visszaadta. Ettől az időtől fogva a vagyont az ahhoz jogosult határőr családok leszármazói, jóváhagyott alapszabályok szerint, önállóan kezelték az e célra beállított igazgatóság után, mint korlátlan tulajdonosok. Ez a rendezett jogi állapot 1923. évi április haváig tartott, amikor a vagyont az akkori liberális rumán kormány elvette.

A gyászos emlékeztető liberális kormány a magyar kisebbséggel szemben talán legigazságtalanabb, legellenesége-

sebb cselekedete a Csikmegei Magánjavak név alatt ismert hatalmas székely közvagyonok elkobozása volt az 1923. évben. Ennek a vagyonnak a története röviden a következő: Mária Terézia uralkodása alatt, az 1762-64 években szervezték Magyarország és Erdély déli és keleti határvonalán a határőr katonaság intézményét. Az 1764. évi határőrök fejezetét fel a csiki és háromszéki székelyeket is, akik két gyalogezredet és egy huszárezredet alkottak. A határőr katonaság szolgálat súlyos teher volt a székelyekre, mert ruháról, lőről és felszerelésről is nekik kellett gondoskodniuk. Ezért aztán II. József császár azokat a havasi birtokokat, amelyek az 1769. évi határrendezés alkalmával visszakerültek Erdélyhez, 1783-ban a székely határőr katonaságának adományozta, hogy könnyítsen a határőr katonaság terheire. I. József ugyanakkor még sokkal nagyobb birtokot adományozott a naszói és karánsebesi rumán határőröknek. 1851-ben felosztották a határőr katonaságot. A székelyek az 1848. évi magyar szabadságharcban természetesen a leghevesebb védelmezői voltak a magyar igazságnak. Ezért aztán I. Ferenc József 1851-ben a csiki és háromszéki határőrök birtokait elkoboztatta. A rumánok ellenben 1848-ban a magyarok ellen fordultak és az osztrák császár mellé álltak. Ez I. Ferenc József azzal jutalmazta meg, hogy a naszói és karánsebesi birtokokat a volt rumán határőrök családának adta. Az osztrák önkényuralom 1867-ben véget ért. Létrejött a kiegyezés az uralkodó és a magyar nemzet között. I. Ferenc József 1869 évi "legkegyesebb elhatározásával" a székely határőr családok összes javait a székelyek művelődési és gazdasági előmozdítására visszaadta. Ettől az időtől fogva a vagyont az ahhoz jogosult határőr családok leszármazói, jóváhagyott alapszabályok szerint, önállóan kezelték az e célra beállított igazgatóság után, mint korlátlan tulajdonosok. Ez a rendezett jogi állapot 1923. évi április haváig tartott, amikor a vagyont az akkori liberális rumán kormány elvette.

Az önkényes elvétellel a kisebbség jogait kétszeresen is megsértették. Először azzal, hogy jogos tulajdonától jogalap nélkül megfosztották. Másodszor pedig azzal, hogy ugyanakkor, amikor a székelyek vagyonát elvették, a naszói és karánsebesi hasonló eredetű és jogi természetű rumán vagyont teljesen érintetlenül hagyták. Itt már aztán a lólab nygion kiáltást. Az egyiket elvették, mert székely-magyar vagyion volt. A másikat ellenben nem bántották, mert azok rumán vagyionok. A párisi kisebbségi szerződés azonban sem a kisebbségek vagyonának jog-

alap nélküli elvételét sem a többséggel szemben hátrányos elbánásban részesítését nem enged meg. Ezért volt az első pillanattól fogva teljesen világos a panaszunk alaposága, a jogvérelemnek kétségtelen fennfor-gása. A székely-magyarság hátrányos elbánásban részesítésének súlyát még növelte az, hogy a naszói és karánsebesi rumán vagyonok, amelyeket meghagytak, tiszter olyan nagyok, mint a Csikmegei Magánjavak. Ez utóbbi ugyanla 62,604 hold, míg az említett rumán vagyonok összesen 613,000 holdat tesznek ki.

A Magánjavakat az az alapon vette el a liberális rumán kormány, hogy azok az Agrárbizottság határozata szerint állami javakat képeztek, tehát a rumán államra szálltak. Ezt azonban csak az Agrárbizottság taláta ki Constantinescu rendeletére, igazolni azonban semmivel sem tudta. Az elvétel alapja I. Ferenc Józsefnek 1869. évi rendelete még magában is megdőnt. Abban az van mondva, hogy a Magánjavakat teljes tulajdoni joggal, örökre visszavonandó határőr családok leszármazóinak. Hát akkor hogyan lehettek azok állami tulajdon? Nagy erőszakosság és rosszkarat kell az ilyen világos beszéd elcsavarásához. Aztán ha a csiki vagyion állami tulajdon volt, akkor az volt a naszói és karánsebesi is. De ezekre természetesen nem fogták rá, hogy állami tulajdonok, mert akkor ezeket a rumán vagyionokat is el kellett volna venni.

Genben nem egykönnyen foglalnak állást a kormányok-lak szemben. A Magánjavak ügyében azonban olyan nyilvánvaló volt a kisebbségen esett sérelem, hogy az előtt nem lehetett szemel hunyni. Ezt a panasz kiképzésére a két év alatt beadott újabb bizonyítékok mind kétségtelebbe tették. A

GOMBLYUKBAN

PIROS VIRÁG

IRTA: DALLOS SÁNDOR.

A csavargó este érkezett meg. Nem lehetett tudni, honnét, milyen tájakról. A hegység felől jött, annyi bizonyos, már messziről lehetett hallani a kurjongatását s az asszonyok felfigyeltek a vacsorafőzés mellől a hangra: ejnye, ki érkezhetik? Megálltak a tüzhelyek előtt és figyeltek kifelé, háttal fordítva a fővő ételnek. Egyik-másik kiállt a konyhaajtóra, ernyőt csinált a szeme elé s az utra nézett, amelyiken rég megérkezett a csorda. Mert a sötét már kezdte oltogatni a fák foltjait s a harangozó ott állt az ingó harangkötelénel. Nyolc óra volt este-tel.

— Mi az? — kérdezték az emberek a csöndesen égő pipák mellől, látva az asszonyok kiváncsiságát s hallva a reszelős tenort az ut felől, de aztán maguk se vártak feleletet a kérdésre. Eh, valaki énekel! Visszasüppedtek magukba s hallgat-ták, hogy percig a pipákban a tűz. Nyirkogott a nagykutnál a kutgém, itattak, virgonckodó lovak patái csattogtak a szilkkadt utakon, edények zörgöttek, pis-logni keztek fönt a csillagok s az este láthatatlan kezei finom vattával párnáznál kezdtek a dolgok és az élet szögletét. Este volt, szeptember közepén túl már. A kérges kezű emberek megfáradtak a szántásban-ve-tésben, nem figyeltek az ének-szóra. Talán zavarta is őket.

— Valami csavargó! — mondták az asszonyoknak.

— Vándor — felelték azok, mert gyöngédek voltak. És elgondolkodtak; talán a mesé-ken, vagy azokon az ismeretlen és soha meg nem nevezhető fi-nom vágyakon, melyeket a bur-rezgése se tud kifejezni, iszo-nyu messzire hívó nosztalgia-kon, amik miatt nincs a csók-

ban beteljesedés s amik miatt, a messzeséget nézve, néha lekó-kad a fejük, mintha valahol hiá-ba várnák őket s azt érzik, hogy a csillagok fényének hangja van. Az ám! S a vándor énekel. Magas, teli hangja van, mintha új jökött fűzfahéccsal rik-kantgatnak s milyen furcsa dal! Messziről hozott nóta, errefelé flyet nem énekelnek:

Bölyencsizmában jár a szél,
Kurjongat, megszur, kedve dér,
Sót hint szemembe, szája kék:
No, vén csavargó, állj odébb!

A hang beszáll a konyhákba s ahogy közelebb ér, öblükből visszhangot vernek rá a falak-ra akasztott zománcedények, fi-noman csengetni kezd a rézmoz-szár s lassan megtelek a nyit-tott ajtó konyhák a hanggal. Szája kék... Odébb-odébb...

A csavargó meg jön és nem tudja, hogy a zománcfalek a rézmoszarak visszhangzanak az énektől. Nem tudja bizony, mert rég volt, mikor ő még meg-fer, valaki énekel! Visszasüppedtek magukba s hallgat-ták, hogy percig a pipákban a tűz. Nyirkogott a nagykutnál a kutgém, itattak, virgonckodó lovak patái csattogtak a szilkkadt utakon, edények zörgöttek, pis-logni keztek fönt a csillagok s az este láthatatlan kezei finom vattával párnáznál kezdtek a dolgok és az élet szögletét. Este volt, szeptember közepén túl már. A kérges kezű emberek megfáradtak a szántásban-ve-tésben, nem figyeltek az ének-szóra. Talán zavarta is őket.

— Valami csavargó! — mondták az asszonyoknak.

— Vándor — felelték azok, mert gyöngédek voltak. És elgondolkodtak; talán a mesé-ken, vagy azokon az ismeretlen és soha meg nem nevezhető fi-nom vágyakon, melyeket a bur-rezgése se tud kifejezni, iszo-nyu messzire hívó nosztalgia-kon, amik miatt nincs a csók-

gazdagok és vannak agrárszla-kaadtak. Az előbbiek akármint tesznek is, csak dől hozzájuk ba várnák őket s azt érzik, hogy a csillagok fényének hangja van. Az ám! S a vándor énekel. Magas, teli hangja van, mintha új jökött fűzfahéccsal rik-kantgatnak s milyen furcsa dal! Messziről hozott nóta, errefelé flyet nem énekelnek:

Bölyencsizmában jár a szél,
Kurjongat, megszur, kedve dér,
Sót hint szemembe, szája kék:
No, vén csavargó, állj odébb!

A hang beszáll a konyhákba s ahogy közelebb ér, öblükből visszhangot vernek rá a falak-ra akasztott zománcedények, fi-noman csengetni kezd a rézmoz-szár s lassan megtelek a nyit-tott ajtó konyhák a hanggal. Szája kék... Odébb-odébb...

A csavargó meg jön és nem tudja, hogy a zománcfalek a rézmoszarak visszhangzanak az énektől. Nem tudja bizony, mert rég volt, mikor ő még meg-fer, valaki énekel! Visszasüppedtek magukba s hallgat-ták, hogy percig a pipákban a tűz. Nyirkogott a nagykutnál a kutgém, itattak, virgonckodó lovak patái csattogtak a szilkkadt utakon, edények zörgöttek, pis-logni keztek fönt a csillagok s az este láthatatlan kezei finom vattával párnáznál kezdtek a dolgok és az élet szögletét. Este volt, szeptember közepén túl már. A kérges kezű emberek megfáradtak a szántásban-ve-tésben, nem figyeltek az ének-szóra. Talán zavarta is őket.

lyenkor, nézi a csillagokat, be-áradnak a csipősülő levegőben, csörömpöl a fazék, villákt ke-resek és kinyitják a tüzhely-ajtót. A macska a frissen fejt tejet nyal s az istállóban szu-zognak a tehének. Szemben, ahol az orvos lakik, a nyitott áblakból zongora szól.

A csavargó áll egy darabig s nézi a lányt. Maga lent áll az udvaron.

— Jóestét! — szól és föllép az ámbitusra, ahol a bíró ül és pipázik.

— Szállást kérnek az éjszaka-ra.

De szeme a bíróról gyakorta a lányra téved. Most a lámpa-fényben látszik, hogy magster-metű, sovány és kékszemű em-ber, fekete, jókora karimájú ka-lapja van, ing, kabát, a nad-rágja se rongyos vékony, szür-ke celt, elöl, bakancsa orrán a talp és bőr közt beakadt pár fűszál s kabája gomblyukában egyetlen szál apró, piros vi-rág ágazkodik. Talán bíborhe-re vagy késo baltocim. Valami friss derű árad belőle, ruháján a duzzadt bírók szaga, melyen délután fektűt, keze szagos-mű gélűt illatos s szeme ragyogó s tiszta. Botja levágott nyirfa-ág.

— Szállást keresnek... Szeme a lányon s a lány kezében megáll a vasaló. A bíró felé néz s összehuzza a szemét.

— Irás?

S a lányra néz.

— Erzs! Eregy be lányom, hívós van itt!

Az összeszedi a ruhát, veszi a vasalót, megy, de visszanez. A csavargó visszamosolyog és megvillannak hófehér fogai, aztán lárt mutat, a kis virá-g-ra néz a gomblyukába, aztán azt mondja:

— Kár, hogy nem szedtem vi-rágot, a kapu előtt elhallgat az énekel s úgy megy el a usz-gó kutya mellett, mintha ész-re se venné. A bíró háza tűzfalal épült az uca felé, udvarán ám-bítás van, azon asztal, az asz-talon lámpa s a lámpafényben vasal a lány. A konyhában kész a vacsora, meleg szagok

áradnak a csipősülő levegőben, csörömpöl a fazék, villákt ke-resek és kinyitják a tüzhely-ajtót. A macska a frissen fejt tejet nyal s az istállóban szu-zognak a tehének. Szemben, ahol az orvos lakik, a nyitott áblakból zongora szól.

A csavargó áll egy darabig s nézi a lányt. Maga lent áll az udvaron.

— Jóestét! — szól és föllép az ámbitusra, ahol a bíró ül és pipázik.

— Szállást kérnek az éjszaka-ra.

De szeme a bíróról gyakorta a lányra téved. Most a lámpa-fényben látszik, hogy magster-metű, sovány és kékszemű em-ber, fekete, jókora karimájú ka-lapja van, ing, kabát, a nad-rágja se rongyos vékony, szür-ke celt, elöl, bakancsa orrán a talp és bőr közt beakadt pár fűszál s kabája gomblyukában egyetlen szál apró, piros vi-rág ágazkodik. Talán bíborhe-re vagy késo baltocim. Valami friss derű árad belőle, ruháján a duzzadt bírók szaga, melyen délután fektűt, keze szagos-mű gélűt illatos s szeme ragyogó s tiszta. Botja levágott nyirfa-ág.

— Szállást keresnek... Szeme a lányon s a lány kezében megáll a vasaló. A bíró felé néz s összehuzza a szemét.

— Irás?

S a lányra néz.

— Erzs! Eregy be lányom, hívós van itt!

Az összeszedi a ruhát, veszi a vasalót, megy, de visszanez. A csavargó visszamosolyog és megvillannak hófehér fogai, aztán lárt mutat, a kis virá-g-ra néz a gomblyukába, aztán azt mondja:

— Kár, hogy nem szedtem vi-rágot, a kapu előtt elhallgat az énekel s úgy megy el a usz-gó kutya mellett, mintha ész-re se venné. A bíró háza tűzfalal épült az uca felé, udvarán ám-bítás van, azon asztal, az asz-talon lámpa s a lámpafényben vasal a lány. A konyhában kész a vacsora, meleg szagok

a paraszt, a lány mellett szor-zokodók, guggolva s haja a haja a szemébe hull.

— Még tüzet csinálunk! — mondja a csavargó, hogy min-denki hallja s tovább dolgozik hajolva, míg kihull gomblyuká-ból a virág. Kis bíborheré. Mind a ketten látják. A csavar-gó felpillant egy pillanatra, az-tán lehajol. Készen vannak, be-csukja a vasalót s hogyan, ho-gyan nem, a fogantyújához hoz-záfogja ujjal a kis piros virágot.

— Tessék, — nyújtja át az egézet.

És tiszta szemekkel a lányra néz. Mi van ezekben a szemek-ekben, nem lehet tudni. De a lány szintén hozzáfogja a fogantyú-hoz az egy szál kis virágot, vi-gyáz rá, kupolát csinál a kezé-vel fölötte, aztán bemegy, lete-szi a vasat, de a marka csukva s kevés vártatva bemegy a szo-góba. De már nem néz fel, le van sütte a szeme. A csavargó visszamegy a bíróhoz.

— Hol a virágod? — kérdi az. — Az előbb még volt a gomblyukadban egy szál piros virág!

A legény megnézi a helyét.

— Igen? Talán kiesett és vé-letlenül beraktam azt is a vasa-lóba.

Mosolyog. A bíró morózus és szófukar.

— Az istállóban kaphatsz szállást s talán valami kosztot is. De jól vigyázz, fel ne gyujts valamit és meg ne lopj! Hé! — kiált az istálló felé, ahol a szol-galegény ül az ajtóban — rák-d el az istrángokat és vigyázz, nézz a kezére!

Ezzel elfordul s bemegy. A legény veszi a botját s beszól:

— Köszönettel jóéjszákát.

A lányt már nem látja. Hát-rabalag, a szolgalegénynek perc-alatt összebarátkozik s annak, ni csak, harmónikája van! Mu-tasd csak! Nézd, no nézd már! Ilyenkor jó harmónikázni! Va-csorál, kiül a kúszóbre. Tele-g futza a hangszert széllel, végig futt keze a billentyűkön s csön-

desen énekelni kezd. Az alvó házakat se zavarrja. A sarokban pislog a mécses, az állatok fuj-nak, a kutya az ajtó előtt he-ver s a pókok a gerendák kö-zött ülnek hálójuk közepén csöndesen. Végtelen csönd van a legény az ajtófélfának háttá-lyában a fejét és énekel. Ki-nek? Magának és talán...

A lány a virágot már a feje alá tette és most csöndesen ring vele az ágy. A tavaszi szél-ről énekel a legény:

Rozsok között cicáz a szél,
Barázdát karmol, szívhez ér,
Sövények alján szöszmötöl
S lányhajból sarkantyut pödör.

Míg a bíró dühös lesz, abla-kot tár és kiszól:
— Ne kántálj, hé! Bolond vagy talán?

Erre elszakad a nóta, a le-gény lefekszik s szalmára és csönd lesz.

De a lány nem alszik, Isten tudja miért. S az ágya forró és nyugtalan, mintha meleg ha-bok ringatnák messzebb, egy-re messzebb.

A kukoricafosztás első, cso-dálatos éjszakáján, mikor a bor-tól s nótáktól mindenki alszik már, s a szolgalegény valahol l-degen pajták alatt áradozik, ki-osen hozzá. Mezitláb oson, láb-ujfhegyen a tornác hűvös kö-ve, bőre borzong, foga va-cog és az arca ég. Bent meg-áll a belépés után, háttával az ajtónak dől és erőltlen. Meleg van bent, pára, az ajtónak dül-ve hallgatódzik és susog, hly be a sötétbe a sarok felé.

— Drágám!

A legény ott áll már előtte. Érezte, nem aludt, szeme ápa-rázlik a sötétben, lába alatt ro-pog és muzsikál a szalma.

Ezalatt bent a házban a sok bortól és a sok nótától minden-ki alszik. Ők nem ittak sem-mif. Egy cseppet se ittak. Pe-dig nem beszéltek össze, nem tudtak semmit, hogy mi lesz,

rumán kormányok két éven át tagadták az elvétel jogtalanságát. A Nemzetek Szövetségének Tanácsától azonban nyilván arról értesültek, hogy Genfben a panaszok részén látják az igazságot. Csak így lehet megmagyarázni azt a nagy párfordulást, amelyet a mostani kormány véghezvitt akkor, amikor bejelentette a Nemzetek Szövetsége Tanácsának — mely nem régen tárgyalta ezt az ügyet — hogy hajlandó megkegyelmezni az igazságot az érdekeltekkel. Az igazságot belátni akkor sem szűgyen, ha az késon, sok vonakodás után következik be. Az említett bejelentés ugyanis mi egyéb, mint annak

beismerése, hogy az elvétel nem volt jogos, tehát a panaszok döknek van igazsága. Mert akinek én nem tartozom, azzal csak nem fogok egyezkedésekre becsatkozni. Ezek után el kell várni, hogy a kormány igazságos meggyezésre fog törekedni, olyanra, amelyhez az ügy teljes ismerete mellett Genf is megadhatja majd hozzájárulását.

Balogh Arthur.

TERJESSZE HONFITARSAI KÖRÉBEN KANADA LEGNAGYOBB, LEGELTERJEDTEBB HETILAPJÁT A "KANADAI MAGYAR UJSACOT"

Létesítsünk háziipari műhelyeket!

RÉGI ÖSVÉNYEKEN KELL MEGINDULNUNK A MUNKA-NÉLKÜLSÉG ELLEN — TUDNA-E TENNI VALAMIT A KANADAI MAGYARSÁG A SAJÁT EREJÉBŐL?

Sokszor hallottam emlegetni az öregektől az 1850-es éveket, mikor az élelmicikkeknek alig volt értékük Magyarországon s a magyar nép szinte a saját zsírjába fulladt. Új dolog valami ritkán történt az ég alatt s a törtelem csak ismétlődésekből áll. A múlt télen sok helyen gabonával fűtöttek szén helyett Kanadában; s a tultermelés a piac felvevőképességét messze túlhaladta, ugyannyira, hogy az árak csaknem a termelési költségéig jutottak. Pénz az ötvenes években alig volt a gazdák kezén — úgy ma sincs — s ennek híján egy-egy családnak a lehetőség szerint magának kellett előállítania szükségleti cikkeit. Nem is voltak soha dolog nélkül dédanyák. Járta a szövés-fonás, fehérités gyertyamártás stb. az asszony-nép részéről; míg a férfiak kőtéverés, kefe, seprő, kosár, koskás, szalma fonások készítésével foglalkoztak. Sok helyütt a közelmúltban még mindig járta az efféle férfimunka Magyarországon, mit röviden háziipar néven szoktak említeni. A haladás, a kényelemszeretet, a gép azonban legtöbb helyen már kiszorította az ily munkákat. Mégis midőn az olcsósági hullám mindent elsöpressel fenyegető áradata már szinte megsemmisítő méreteket öltött meg kell állanunk a háziipar nál s oly mentőfogalomszónak kell tekintenünk, melynek talán sok százan menekülhetnek meg az éhezéstől.

Kanada s az Egyesült Államok háziipari cikkeknek egy részét behozatal, azaz import utján szerzi be, főként olyan á-

se. Sok helyütt a kosárfonáshoz alkalmas nemes fűz-vevő nagy mennyiségben vágható. A cirok szalmát is megtermelhetjük úgy British Columbiában mint Ontarió egyes vidékein.

Ragadjuk hát magunkhoz a kezdeményezés előnyét. Minden vidéknek meg van a maga vezető egyénisége, aki a közélet porondján szászor állt ki a sikra nemzeti érdekekért. Ve gye kezébe a magyar munkanélküliek sorsának enyhítését azáltal, hogy alakítson háziipari műhelyeket — legyenek azok a munkanélküliek foglalkoztató műhelyei — s azt a csekély összeget, ami azoknak felszereléséhez kell adjuk össze mi magyarok. Nem is gondolva arra hogy egy sikeres kezdeményezés komoly jelentőségű nemzetgazdasági mozgalom-má fejlődhetik ki.

Mit szólnak hozzá honfitársaim?

Csaby Dénes
West Summerland B. C.

Különleges pettyes őzikét találtak az egyik manitobai erdőben. A kecses vadat a winniepei állatkerben helyezték el.

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzügyi feladatokat vállalok.

HAZAK, FARMOK STB. ADÁS-VÉTELÉT INTÉZTESSE VELEM

Mármilyen ügy-bejelenés dolghoz forduljon hozzám:

LOUIS SZABO

BOX 244 14 Crowland Str. Welland, Ont.

A "CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS" magyar megbízottja.

P É N Z

KÜLDÉS A VILÁG BARMELY RÉSZÉBE POSTÁN VAGY BÜROGYVILEG — HAJDÓKÉNY ELADÁSA AZ ÖSSZES VONALAKRA EREDETI ÁRAKON

4%

KAMATOT FIZETUNK BE TETEKRE NEGVEDÉVI EL SZÁMOLÁSSAL

THE HARBOR STATE BANK

Alapította: **EMIL KISS,**

4th Ave. 9th St., **NEWYORK**

A magyar himnusz — hallgatásáért 14 napi fogház

A megszállott Felvidéken, levő Tornaalja csendőrsége eljárást indított Ölschlager Mártia 70 éves tornaaljai lakos ellen, mert rádióon a magyar himnusz hallgatta. A matróna azzal védekezett, hogy néhány pillanattal felülegyelet nélkül hagyta a rádiót és ő nem tehet arról, hogy mit játszott a rádió. A csendőrség vallomása szerint a rádió a nyitott ablak előtt volt elhelyezve és a Himnusz hangja az ablak előtt nagy tömeg gyűlt össze.

A törvényszék tizennégy napra fogházbüntetésre ítélte a vádlottat.

Elpusztult egy iszákos szarvas

Ontarió tartományban elpusztult egy olyan szarvas, amelynek pusztaságára emléttére gömb dudorodott a nyaka a "nedves" érzelmű állampolgároknak; tudnillik a szarvas is, amelyet már fiatal korában megszelídítettek, ivott. És pedig fezt, miután minden nap egy veder sört fogyasztott el. A szarvas, körülbelül egy esztendővel ezelőtt, egy Joe Couture nevű prémkereskedő fogta s any nyira vitte vele, hogy az állat szabadon járt-kelt az egész faluban. Mint említettük, a szelid szarvasnak az volt egyetlen gyöngéje, hogy minden egyes napon szüksége volt egy veder sörrre. Ha nem kapta meg, egész nap bágyadt volt.

csak egymásra pillantottak és nem nyultak a borospohárhoz, ka! Megállapodom. Dolgozom érted. Szántok, vetek, fáradok, mint a többi ember. Ne félj, nem vagyok egészen koldus én se. Otthon van pár hold földünk, ami az enyém lesz. Tehén, egy ló. Kevés bizony, de erős vagyok és még soha senkit igy nem szerettem...

feleségül veszek, Zsizsike, Zsóka! Megállapodom. Dolgozom érted. Szántok, vetek, fáradok, mint a többi ember. Ne félj, nem vagyok egészen koldus én se. Otthon van pár hold földünk, ami az enyém lesz. Tehén, egy ló. Kevés bizony, de erős vagyok és még soha senkit igy nem szerettem...

gyerekembert, megveregette az arcát s pénzt adott neki, hiszen most keresett.

— Egy-két ital bort igyál meg hát a szerencsémre — mondta.

Szenát vetett az állatoknak és várt.

Soha még ilyen rendben nem volt a háztájék, mint most. Az ekék megtakarítva, lapjuk beolajozva, a kocskák megkenve, a szerszámok megélesítve, állítólag olaj, padlás tiszta, a pincében, válogatva a krumplic, a tetők megfoltozva náddal, a vetőgép átjavítva: a csavargó mindent megcsinált. Kijavítja a téglahíjas tucál lépcsőket, a kurta új tengelyt farag, a lovak körmet olajozza, a marhákat megvakarja, mossza, kent a tőgyüket a fagy ellen. Esténként kukoricát morzsolnak a konyhában, míg a téglázathelyben pattog a fa s most a téli szélről énekel:

Beretvaélen jár a szél, Kéményvel huppan szárnyra két hóval szitálja vén fejt, No, vén csavargó, fagyj meg itt!

fiatal cser azonban; pengét, pengét, mert valóban olyan, mint egy hetyke gróf, mindjárt pengét követel. Ahogy a szél egy kicsit meglegyint, már tőgtőn penge után kiabál. A boróka meg csak alatomosan sziszeg: szurrom, szurrom. Hapem szur is, ha így télen, mikor havasak az ágai, bogtyók után matat közük a csavargó keze. De hogy megszurja a zsvány. Sziszeg, mint a kigyó! A mogyoróbokor azonban azt mondja tavasszal, rejtem, rejtem. S valóban rejti is a csavargót, betakarja az ágaival, nagy levelével suttog neki, hisztli, altatja s az ágakalijás tucál lépcsőket, a kurta új tengelyt farag, a lovak körmet olajozza, a marhákat megvakarja, mossza, kent a tőgyüket a fagy ellen. Esténként kukoricát morzsolnak a konyhában, míg a téglázathelyben pattog a fa s most a téli szélről énekel:

— Huhú, csavargó, violá, violá!

S az arcát telecsapta esővel. Hát begörbült, mint az állatoké, bőre reszkedett s az ornyers, vérbe rontó szimatott kapott. Megrándult s úgy érzte, mintha leestet volna róla egy fehér, meleg palást. Bement, leült az ágya szélére, összeszurorodott és sirt. Keservesen. De az izmaiban remegni kezdett az izmok külön lelke.

— Nem megyek! — fogta ősz sze az öklét, hogy csaknem meg repedt! — Nem megyek!

De nem aludt egy szembunyást s ezótától úgy járt, sápadtan és gondverten, mint akiből kilopták a lelket. Őt napig zengett az eső s beszorítva a házba, csaknem szét pattant. Fuldoklott és kinlódott. A lány az első pillanathban észrevette. Próbálta szép szóval és próbálta durcával, de a szép szóra szomorú nézett, a durcára fogcsikorgatást kapott, vagy kiment a legény s tehetetlen kinjában addig feszítette állatban izmait, míg a feje föl nem járatott rá.

— Mit keresel te itt? Vedd a botod és eregy Isten hírével. Nem való vagy közénk.

A csavargó kinyújtotta magával a karját.

— Hajtsd be! — mondta csöndesen.

A legény megbökött, de nekiállt. Becsület dolga volt. De nem bírt vele, pedig a legerősebb volt a faluban, első legény Gyökéddőt, líhegett és káromkodott az egyszál karon.

— Hallod! — mondta líhegve. — Az angyalfát!

Ekkor a csavargó derékon kapta, egyet pöndörített rajta, ballinjára fektette s jobbajával hármat, nem keményet, csak egy barátságosan lenyitott, mint a gyerekeknek szokás, rávert a legény alfélre. Aztán letette, kezét fogott vele és visszazamant az istállóba.

Most bent a sötét, páras melegben légy, puha, fondóó és suttogó, mint a nyírfahajtás, fojtottan beszél:

A tél gyönyörű szép volt. Korán hullott a hó és tartott, megfagyott a teteje s megörizte színen az éhes verebek csillagterma lábnyomait. A kukoricaága son, a sárga csövek között cinkek tornászta, a kakasok kukorékolása kilométerekre elhallatszott, a nyulak belopakodtak a kertek aljába, megrágták a fiatal fák törzsét s az istállóban meghistak a pihenő állatok. Pedig sokat csellengett a szolgalegény éjjelente, az idetevő csavargó esténként gyakran mondta neki:

— Elmehetsz ma, ha akarsz, majd vigyázok én magam a jószágra.

Tiszta volt a két kék szem s a szolgalegény barátságos lemosolygott. Ő is fiatal volt s őt is várták. És sejtette lit a titkot.

— Vigyázz — mondta — én elmegegy, de barátod vagyok s a bíró, vigyázz, mégis csak nirlgalmatlan ember.

A csavargó hosszan néste s

De kinéz az ablakon a hótól fedett világra s mosolyog. Nem fagy meg a vén csavargó! Nem ám! Meleg konyhában ül, kukoricát morzsol és lányra néz. És a lány csöndes meghallással szel őt össze a szeretehullott szemeket. Nézi és egyszer azt mondja, maga elé, de a bírónak:

— Nem vagyok ám én se egészen nyomorult. Otthon valami kis földünk nekünk is akad.

Curran a hangja. A bíró:

— Nono.

Csönd van, csak a tengeriszemek pattognak bele a zszomporokba. A szive tele van érzéssel, csupa vonalom és szeretet s mesél. Miket mesél? A kőborlással! Hogy milyen hangja van a tölgynek, a bükknek, a borókának és a mogyoróbokornak. Bizony. A vén tölgy azt mondja: a mindig; korona, korona, nirlgalmatlan ember.

— Rendes legény ez!

A lány megreszkett és az anyja felel a másik ágyból, már sok gondolat után.

— Ahogy maga akarja. Lehet hogy...

Elhalgat és nem mondja ki. Tiszta, csöndes emberek. A szobában motoz a sötét. De a legény se alszik. Nem. A láda előtt ül az istállóban és a pislogó mécs mellett levelet ír háza. Édes szülém! És megír mindent. Lesz öröm otthon, hogy felváltja a csavargást otthonlan és megállapodik! Másnap elküldi a levelet s a hét végén meg is jön öreg, pöttyenő beállítás! Hogy milyen hangja van a tölgynek, a bükknek, a borókának és a mogyoróbokornak. Bizony. A vén tölgy azt mondja: a mindig; korona, korona, nirlgalmatlan ember.

hán, bent-bentmarasztalják e-bédre és jó falatokat kap. Az öregasszony rá-ránéz és megkönnyesedik a szeme. Ejnye, ez az átkozott füst! Meg kell ároztatni a tüzhelyet! A fiatalok összenéznek s olyan boldogok, mint a gyermek.

Igy éll át a telet a bírónál völégénységben. Élete legszebb korszaka. A február ragyogó szép, havas és hideg, a fák telve zuzmarával, mint a tündérvért, álombeli díszlet egy halhatatlan zene köré s még március közepe is fagy szorítja csontkeményen a hó alatt a földet. Az ég egyetlen fagyos, szürke lepedő s a felhők magasan fogják; a napot. A gazdák borusak, jajgatók, dühösekk és káromkodnak, hogy nem takarodik el a hó és nem lehet megkezdeni a tavaszi munkákat. Elkék, boronák, minden készen már, csak még a tél nem akar mozdulni semerre.

Egyik nap azonban, éppen az istállóajtót csukta be és vacsorázni indult a konyhába s legrőny, este volt a pillanat alatti egész alacsonyra zuhantak te a felhők, csaknem leverték a kólményeket. Lehet, hogy ez jelentett valamit, de nem is gondolt rá, csak bement és beszélgetett. Mire visszajött, kilenc óra tájt volt érezte, hogy puha a lába alatt a hó.

— Aligha meg nem enyhül — mondta magában, levetkőzött és bebujt a pokrócok alá. Az állatok is aligha meg nem éreztek valamit a készülög változásból, mert erősen fújtak és nyugtalanul fészkelődtek hegyelken az almon. De még más semmi sem mutatott jelet.

Tízóra tájt azonban megjött a szél, s ott orgonált, vonított, sirt az istálló körül. Tépte az apró ablakot és rázta az ajtót. Az állatok felnezeltek és egymásután ugráltak fel a jászlak előtt. A méncsikó ketcében rázta a fejét és dobogott. A legény azonban nem vett észre semmit, mert aludt. Lehet,

hogy az esküvőjén járt, mert csöndesen lélegzett s halk hangok jöttek a torkából. De tízenegy óra tájt megindult az eső és verte szakadatlanul a tetőt. Éjjféltánra vízvözön lett belőle, itt pléhföldel volt a szomszédos magtártétón s zugott, pergett, mint a dob. Az eresztől ömlött a víz, mintha sajtáról öntenék. A szél feszegette az ajtót és különös hangokat adott. Az állatok bőre reszkedett és kifelé neszeltek.

A legény most fölébredt, mert azt álmodta, hogy egy messziről jött, idegen kutya katar az istálló ajtaján és két bebocsájtatást. Gyufát húzott el, megsgyújtotta a mécses s a gyenge fényben látta, hogy az állatok háta ivben feszül, farkuk merediten áll és táguló orriyukkal kifelé figyelnek.

— Bimbó! — mondta csöndesen. S a méncsikónak: — Semjén!

De nem nyugodtak el. Akkor felugrott, kitaráta az ajtót s kilépett. Fekete volt a világ, mély, megmozdult és a szél bömbölésétől hangos. A hónap nyoma se volt, egy-két óra alatt eltűnt az eső ereje alatt. Szerette-foszlott; vége volt a télnek. A szél betört az inge alá és arcába vágta az esőt. Halotta, vagy sejtette, hogy a falun tul zeng az erdő és összecsesattognak a meztelen ágak. S az az érzése volt, mintha az a messziről jött idegen kutya, melyről az előbb álmodott, már valahol futva, messzire futva, az erdő alatt csaholna. Iserősen csaholt. Bement, lefeküdt s akkor megint úgy tettszett, mintha az ajtón kaparpa, kiment, hallgatózott s akkor már az erdő alatt csaholt. Hívtá.

Megreszkett, a szive összeszorult, könnyes lett a szeme s abban a pillanathban tudta már, hogy vége mindennek: menni kell. A ház ablakára nézett és iszonyu fájdalom fogta meg.

— Erzs! — kapaszkodott. De a szél pikálta a fülebe:

— Mihály — mondta neki roppant nagy szeretettel, mert ez volt a csavargó neve.

Az ránezett és a szeme olyan szomorú volt, mint a tó, amelybe belefulladt valaki, holott pedig a tó nem akarta.

— Most — mondta csöndesen — az erdőben már serked a fű. Egy éjszaka kínó...

Az erdélyi rumánság — a Regát ellen

Arra, hogy az erdélyi rumánok között mennyire elkeseredett hangulat uralkodik a regátokkal szemben, jellemző két rumán újságnak alábbi cikke:

A kolozsvári "Patria" a következőket írja: A kormányban nincs a csatolt területekről egyetlen miniszter sem. Az erdélyi megyék élére a kormány nem talált huszonhárom erdélyi prefektust. A kormánypartú képviselőknek több mint a fele Erdélyben nem volt erdélyi. Az értekezési vizsgákra kirendelt bizottságok 70 százaléka nem erdélyi. Még ha el is fogadjuk azt a véleményt, hogy valaki nem is leteségőné, hanem tudományánál fogva van hivatala egy helyet betölteni, mégsem hiszhetjük azt, hogy az erdélyiek egyszerűen rosszak és tehetetlenek lennének. Ez azonban még mind nem elég. Az erdélyi vezetőket a legvadabb üldözéseknek teszik ki. Nem telik el nap, hogy valamelyik miniszter ne nyilatkoznék rosszakaratúan Erdélyről és ne ítélnék meg az erdélyieket kárára.

A "Gazetta Voluntarilor" a következőket írja: Regátbéli politikuskok azt tanácsolják nektek, hogy az összes erdélyi politikuskok vezetésüket ki, ha meg akarjátok tölteni egyszerűségeit, korra szabadulni. Fajti tisztaságunk tudatában nem sérthetnek meg bennünket a toll egyes piszkos korifeusai, akik mérget és piszkot köpdösnének, miközben azt állítják, hogy a lelkek egyesítése érdekében áldozzák fel magukat. A Bukarestből jött idegenhangzású nevű rumánok Erdélyben meggyalázzák az erdélyieket és szabadon járnak, míg az erdélyiek csendőrekké válnak óráról-óra mint a választások alkalmával is történt. Ne

is beszéljünk a rabló tisztviselőkről, akik baksisrendszerükkel teljesen demoralizálták az erdélyi rumánokat. Az ember lelke megtelek undorral, amikor hallja, hogy a rumánokat a regátból jött tisztviselők úgy fosztogatják, mint a rablók az erdő utasait. Az emberek összeszorul a szíve, amikor hallja ezeket az áldozatokat, akik azt mondják, hogy régebben mégis jobb volt. De lehetetlen volna felsorolni a tíz év alatt elkövetett összes politikai hibákat, annyit azonban leírhatunk, hogy az új Erdély-ellenes folyamat a mi lelkünkben mégis barázdákat ás, amelyek tele vannak lázadással. Véget kellene már vetni az egyszerű emberek a gyalázatosoknak, mert nekünk is vannak jogaink, amelyeket senki sem vehet el tőlünk s amelyeknek elismerését megköveteljük, — azt mondják az erdélyi oláhok.

Ugyanezért értesülünk, hogy a rumán vasutak vezérigazgatója elbocsátott állásából két-kezer magyar vasutat minden indoklás nélkül. Az elbocsátott magyar vasutak elhatározták, hogy pert indítanak a rumán államvasutak igazgatósága ellen.

RÉSZEGES MAMOR A MODERN GYORSASÁGI ÖRÜLET

Londonból jelentik: Napier Shaw, híres angol meteorológus a londoni nemzetközi tudományos kongresszuson tartott előadásában kijelentette, hogy a modern gyorsasági örület jóformán az iszákosság egy újabb faja, mely lassanként kiszorítja helyéből a szeszese italokat. A fiatalabb nemzedék tobzódik a mind sebezsebb járásu autók gyorságában, mint a részeg ember az itálban.

De ahogy ránézett a lány elváltozott arcára, elfogta a szárazok fájdalom, érezte, hogy rettentően szereti is magához kapta. De hiába fogta magához, a vére, az izma, a lelke mind azt kiabálta:

— Csalsz! Csalsz! Csalsz!

— És mennél jobban fogta és mennél jobban akart mellette maradni, annál inkább.

— Ekedjünk meg! — próbált valamibe kapaszkodni! — Ekedjünk meg hamarosan!

De a lányban fölsejlett a kín, a nagyszerű asszonyi jószág és azt mondta:

— Nem, Mihály! Most az az idő van, hogy várni kell.

Igy húzta ki a legény az áprilist és a májas közepét. Már sápadt volt, sovány, éjjelenként hatalmasakat csatangolt, befutotta az egész határt, de halálra mindig visszajött s beállt a munkába. A lány figyelte szomorú szorongással és mélységes csodálkozással. S mindig halotta, hogy nyílik az istálló ajtaja s tudja, hogy a legény ma gányosan a határban lohol, ő sem aludt, de ha beszélt vele, nem sirt sohasem. Csak ha magára volt.

Egyik nap aztán — szombat volt és május tizenharmadika — este itatni vitte ki az udvarba a legény a méncsiköt. Nagyon szép este volt. Már rég megjöttek a fecskék s csivítolva röpökdtek a levegőben, a nádasok felől vajudak sirsázt lehetett hallani, délután zápor volt, a füvek megduzzadtak, mint a tömlő s a világban akkora hívás volt, mint még sohasem. Mindenki érezte ezt. A legény a kut kámváján gubbasztott, a lány az ajtóban állt s az egyéves méncsikő kortyolva szalva a vizet. S ahogy elvitt a friss itallal, felvágta a fejét, nyertit s belerugdosott a levegőbe, nekiramodott a nagy urvarnak. Olyan volt, mint a felszabadult tomboló erő. A legénynek vérbe borult a szeme, ordított nagyot, utánairamodott re.

De még vártak egy napot. Vasárnap jött s a csavargó a templomban még énekel. Talán életében a legszebben akkora. S éjjel félkettő tájban, mikor már mindenki aludt, megzörrent az istállóajtó s belépett a lány. Kezében kis balyu volt elemősiával. Odaadta. Nem szóltak semmit. A legény megfogta a botját, kezébe vette a balyut s elindultak. Az égen forogtak a csillagok s a fákön egy-egy madár alatt percent az ág. A vasuti sínkig kísérté, amelyen nemrég ment el az esti vonat. Ott a léány megállt s a legény a vállára tette a kezét. Hallgattak. Valami vadlud néha felsírt. Aztán a csavargó éppen csak hozzáért szájjával a lány fejéhez és megindult. Először lassan, cammogva lépegetett, aztán belejött a menésbe. A lány meg ott állt inozdulatlan, holtájjal arccal a sínnek között, kikötött zsebéből egy skatulya gyufát, elkezdte a csavargó után szálanként gyújtogatni s ez olyan volt, mint mikor lassan folyik el a vér. A csavargó a dombra kapaszkodott már fel a sínnek között, mikor visszanézett s látta, hogy a lány egyre gyújtogatta a gyufákat. Megmarkolta a torkát valami, de aztán, mint rendesen szokott, ha fájt neki ilyenkor, belevágott:

Bötnycsimában jár a szél...
De észrevette, hogy elhibázta, május van s újra kezdte:

Rozsok között cicáz a szél,
Barázdát karmol, szivhez ér,
Sövények alján szőszmötöl
S lánghajból sarkantyut pödör.

Furcsa és érdes volt a hangja, mint a kicsorbult konyhakés Felét a tetőre, még visszaniézett, aztán indult a másik oldalra lefelé. Megnyújtotta a kinyitott és sietve ment tovább, mint ha máris megkészt volna valahonét...

MAGYAR REFORMATUS EGYHÁZ GUELPHEN

Aránylag kevés magyar lakik Guelphen, de számához képest erős kis gyülekezet alakított az ottani ref. magyarság. Az első istentiszteletet Tiszt, Kovács Ferenc, hamiltoni lelkeszt tartotta urvacsoraszállal egybekötve. Megható volt, amint a szokatlan környezetben, nagyobb magyar telepektől távol, a többnyire megszállt területől kibújdosott magyarok hosszú évek óta először halgatták Isten igéjét s vettek urvacsorát, sok székegy és felvidéki kálvinistának csodult ki a könnye. Julius 19. -én volt a második istentisztelet. Ekkor mondotta ki a gyülekezet a léányegyház megszervezését a hamiltoni anya-egyház kebelében. Mihelyt megerősödik ez a gyülekezet, önállósíthatja magát. Presbiterek: Hajnal Domokos és Tóth Lajos.

Legközelebb augusztus 9. -én délután lesz istentisztelet Guelphen, amikor újkényéri urvacsoraszállásra jönnek össze a hívők. A gálti és vidéki hívek is egykezzenek szintén megjeleneni.

HAMILTON, Ont.

A hamiltoni ref. egyházban újkényéri alkalmával augusztus 9. -én terül meg az urasztala. A nyári iskolai növendékek július 26. -án istentisztelet után tettek biznyságot magyar írás és olvasásban való haladásukról.

A következő gyermekek részesültek kereszttségben: Botka Balázs és neje Lánai Eszter fia, Vilmos, keresztstílel Jójárt Ferenc és neje, valamint Ortó József és neje Pongó Klára, Vilna Irén, keresztstílel: Szalóczy Bertalan és neje. Isten nevelje a kisdedeket!

LETHBRIDGE, Alta.

Szomorú gyász érte Lethbridge magyarságát, amikor hosszú éveken keresztül köztük élt Lengyel Jánosné 60 éves korában meghalt. Lengyelné a Szatmár megyei Nagybanán született s Budapestről vándorolt Kanadába. 35 év előtt került Lethbridge re, ahol sok ismerőse tisztelőben részesített. Pár év után az albertai Staveley-től 13 mérföldnyire homestead és vétel utján szerzett birtokán sikeresen gazdálkodott férjével.

Julius 24. -én helyezték öröknyugalomra a lethbridgei r. kath temetőbe. Férjén és nőtestvérén kívül sógora és családja, valamint számos régi ismerőse gyászolja. A lethbridgei Magyar Egylet kebelében rendezett temetésen a kanadai és magyar zászló alatt nagy számú közönség kísérté utolsó útjára. Béke poraira!
Szarka József.

WINNIPEG, Man.

Julius 28. -án esküdött örök házast. Frieber Antal, a Wesley college hallgatója Szobossy János és neje hajdon léányának Szobossy Ilonának. Az esketés szertartás a McDougall Memorial magyar református templomban folyt délután 6 órakor. Tanúk voltak: Wagner András és Szabó Lajos.

Sok szerencsét és boldogságot kívánunk az új párnak.

ERDELYBEN AZ IDEN CSEPHADARÓVAL CSEPELNEK

A Brassói Lapok egyik legutóbbi jelentése szerint Székelyföldön a leg súlyosabb körülmények között indult meg az aratás. A kormány olyan adót terhekkel sújtotta a gazdákat és csöp lögéptulajdonosokat, hogy a horribilis adóteltek még az izemi anyag be szerzését is lehetetlenné tett. Megfizethetetlen drága a benzín, a petrolium, az olaj s így a nehéz köcsapénácken beszerzett cséplőgépek előreláthatóan ócskavasként roszadónak majd a színekben. Az elszegényedett földmivelő nép újra előkerek a régmúlt idők egyszerű, primitív eszközét, a hosszú évtizedek óta elfelejtett csephadarót és nyomorában most már ezzel óhajt segíteni magát. Egyes vidékek összes bércsépítői visszasaadtak iparendődeljeiket, mert nem képesek a cséplőgépekre kivetett adót fizetni és ha a kormányt keltő bírá nem sikerül belátásra bírni, s alkalmas napok virradnak Székelyföld népére.

FORD AUTÓGYÁROS FARMER LETT

Henry Ford, az amerikai autótörirás délkéleti Michiganban körirásí farmot vásárolt kísérleti célokra. A farm művelését maga fogja vezetni, miután megvan győződve arról, hogy a föld művelésre is alkalmazni kell az ipari termelés alapelveit.

A fenti képünkön látható magyar fogolycsapat Albertából érkezett Manitobába, hogy kiegészítse a már meglévő állományt. A "Hungarian Partridge" igen népszerű szárnyas vad Nyugatkanadában, sajnos azonban cseh-szlovák eredetűnek ismerik sok helyütt, miután a megszállott Felsőmagyarországról importálták az első szállítmányt.

VERSENYT FUTOTT AZ AMERIKAI COYOTE-KUTYA A SZÁGULDÓ AUTÓVAL

Newyorkból írja tudósítónk: Néhány héttel ezelőtt a véletlen érdekes versenyfutást rendezett az emberi technika kitűnő alkotása, az automobil és az állatvilág egyik legérdekesebb képviselője, egy prérikutya között. A Yellowstone-Park hatalmas területén száguldott szélsebesen egy autó. Egyszer csak elébe került egy épp arra ólalkodó amerikai vadkutya, egy "coyote". Az állat, ahelyett, hogy félreugrott volna, valahogy megrémülve a villámgyorsan közelgő alkotmánytól, riadtan menekült, pontosan az autó előtt.

Szinte mintha versenyt futott volna az autóval, tartotta az iramot. Ha gyorsított a gépkocsival, a coyote is erősítette a tempót, ha lassabban járt a soffőr a motort, ő is lassított. Amikor az örült rohanás közben az autó az egyik pillanatban majdnem elgázolta, a soffőr túlkölni kezdett. Az állat hirtelen félreugrott, de azután folytatta a rohamát. Amikor végre megunt a coyote a dicsőségét és egy úrralssal benntermett az erdőben, mérte le a soffőrt, hogy a prérikutya összesen több, mint két és fél kilométert szaladt egyfolytában az autó előtt, miáltal rohanásának átlagos sebessége az óránként negyvenöt mérföld volt.

MAGYARORSZÁG GÉPJÁRMU ALLOMANYA

A statisztikai adatok szerint az Ohaza területén jelenleg 11 310 személy, 1918 bérautó, 667 autóbussz, 4,406 teherautó, 729 egyéb jármű és 11,011 motorkerékpár van forgalomban.

Szelek okozta fájdalmak megszűnnek a gyomorban

Nuga Tone megszűnteti a szelek okozta fájdalmakat a gyomorban és elegendő, hogy a tavasszal indulhassanak.

Miért nezi fr. vagy keresi fel irodánkat, ahol kérvényét elkészítjük s az engedélyt Ottavából leggyorsabban beszeresítjük, bárhol lakik is ön.

Pénzügyi ügyeink pontos és megbízható. Miért nem tesz próbát nálunk? Farmok eladása, — To rontóban házihelyek és házak eladása. Közjegyzői és jogi ügyek olcsó és szakzerű elkészítése.

AKARJA, HOGY TIZEZREN OLVASSAK NEVÉT? — KÜLDJÖN BE HITELES TUDOSÍTÁSOKAT A KANADAI MAGYAR ÚJSAGNAK!

Meglepő ajánlat

SELYEM HARISNYÁIN nagy MEGTAKARITÁST eszközölhet ajánlatunk alapján

Legjobb minőségű selyem harisny, dívatos, hosszú, simakötésű, vékony és tiszta selyemszálból kötve. 30-tól 32 inca hosszú. Francia sarkbetét. Tiszta selyem a szegélyig. Erős fényesített szál szegélytel. Nagyság 8 1/4-től 10-ig. Színe: homok, vaskék, asztrike és barna.

Az Ön lehet 10

ROYAL CROWN SOAP

csomagoló papír és 65 centért. Különleges: 2 pár 20 csomagoló papír és \$1.20-ért. Ne szalassza el ezt a kedvező alkalmat. A fűszerezésénél vegyen 10 rud Royal Crown szappant, vegye le a csomagoló papírt és küldje be 65 centtel a Royal Crown Soap Ltd. Premium Department, Winnipeg, Man., címre. Postafordulattal díjmentesen küldünk ezekből a divatos, kintű selyem harisnyákból.

Vegyen "Royal Crown" szappant a sárga csomagoló papírt beszeresjék Önnek.

The Royal Crown Soaps Ltd. Winnipeg

WRITE FOR FREE PREMIUM LIST

KANADAI SZOLGÁLAT

HAMBURG és HALIFAX között Rendes hajjáratok a Hamburg Amerika Vonal népszerű hajóin: ST. LOUIS, MILWAUKEE, CLEVELAND

Váltsa meg rokonai részére a jegyet előre, mert így a beutazása sokkal gyorsabban történik.

LESZÁLLÍTOTT ÁRU ODAVISSZA JEGYEK \$163 NEW YORKTÓL BUDAPESTIG ÉS VISSZA HARMADIK OSZTÁLYON

Küldje add Förduljon felvilágosításért a helyi ügynökséghez vagy

HAMBURG-AMERICAN LINE
276 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN.

Az egyetlen magyar gyógyszer-tár egész Keletkanadában

ahol magyarul beszélnek s óhasában képszt gyógyszerésnek ad tanácsot és csinálja meg az orvosmunkát

I. ROTHBART
gyógyszerész és vegyész

594. Dundas St. West. TORONTO, ONT.
DÍJTALANUL ADUNK TANÁCSOT, HA FELKERES VAGY IRI! POSTAI RENDELÉSEKET PONTOSAN KIKÜLDÜNK!

SZÜKSÉG IDEJÉN
a takarékbetét megnyugat mindenkit.

Váratlan meglepetésektől menti meg magát, ha a nehéz időkben takarékbetétjéhez fordulhat segítségért.

Ha kerestetének nagy részét — lehetőleg RENDSZERESEN — mindenesetűl naponta takarékpénztárba helyezi, úgy felkészülten várhatja azt az időt, amikor a szükség készpénzt követel.

3 és 1/2 százalékos kamat
Hivatalos órák: 10-től 6-ig. Szombaton 9.30-tól 1
\$1.00-t IS ELHELYEZHET MÁR

PROVINCE of MANITOBA SAVINGS OFFICE
Donald és Ellice sarok — és 994 Main St. Winnipeg
KIRENDELTSÉGEK: 23 10th St. Brandon; Portage la Prairie; Carman; Dauphin; Ethelbert; Stonewall.

CAZEPORAYDAMA XMOG

Robin Hood FLOUR

"Pézt-vissza" garancialevele megvédi Önt

A tavalyinál nagyobb területen aratják a búzát

Az idei búzatermés várható mennyiségével behatóan foglalkoznak a szakemberek és eddig még egyik esztendőben sem került nyilvánosságra annyi statisztika, annyi különféle magánbecslés s ezzel kapcsolatosan a termés értékesítésének kihatásairól annyi sokféle megállapítás, mint az idén. Bármennyire is megbízhatatlannak látszanak ezek a magánbecslések, mégis sok figyelmet kell rá fordítani, mert hiszen a becsléseket olyan szakemberek állítják össze, akik esztendőnk óta figyelik a gabonapiacok hullámzását. Nagy figyelmet érdemel az egyik new-yorki gabonacég főnökének az egyik párisi gabonaszaklaphoz megjelent cikke az új kampány várható áralakulásáról.

E szerint a nemzetközi gabonapiac irányzatát, még mindig az árubeség szabja meg. Az amerikai Farm Boardnak készlete körülbelül 150 millió bushelre becsülhető. A legutóbbi jelentés az északamerikai Egyesült Államok várható őszi-búza-termését 510 millió bushelre becsüli s ezzel kapcsolatosan a cikkíró megjegyzi, hogy ez a becslés fölötte lemondó s nem okozna meglepetést, ha a végleges megállapításnál kiderülne, hogy az őszi búzatermés túlhaladta a 600 millió bushelt is. Ha ehhez hozzászámítjuk a készleteket, kiderül, hogy a helyzet a piac szempontjából egyáltalában nem mondható megnyugtatónak.

Kanadában az utóbbi hetek kedvező esőt is figyelembevéve mintegy 250 millió bushel búza

termés várható. Az itt mutatkozó 80 millió bushel csökkenés azonban nem tudja ellensúlyozni az Egyesült Államok gabonastatisztikái helyzetét, annál is inkább, mert Kanadában is igen nagy átmeneti készlet van. Ha ezután a két vezető állam statisztikai formáját ki-egészítjük a délfélgömb statisztikai helyzetével és figyelembe vesszük azt, hogy Oroszország legalább 27 millió mázsa búzát exportál, továbbmenően pedig tekintetbe vesszük a legnagyobb importállamok elzárkózási törekvéseit az őrési rendszá-lyok folytonos szigorításával, úgy aggodalommal várhatjuk az új kampány beköszönését, bár kétségtelen, hogy az első hónapokban feltétlenül kedvezőbb kereslettel kell számolni, mert az európai készletek teljesen kimerültek és sürgős vásárlásra lesz szükség.

Ezek előrehocsátása után arra hívták fel a figyelmet, hogy Északamerika farmerneinek a legrovidebb időn belül okvetlenül csökkenteniük kell a búza-termelést. Ez a vélemény nem egyedülálló az Egyesült Államokban, hiszen a Farm Board vezetősége állandóan figyelmezteti a farmereket, hogy csökkentésük vetésterületet, térjenek át más mezőgazdasági növények termelésére, mert az elkövetkező néhány évben, nem fognak rentábilis árat kapni a világpiacon árak alapján. Bár a Farm Board már a múlt esztendőben figyelmeztette a farmereket a vetésterület csök- kentésére és az európai gazdák

figyelmét is felhívták erre, a búzával bevett terület mégis évről évre növekedik. Ezt igazolja a római nemzetközi mezőgazdasági intézet legújabb jelentése is, amely szerint a búzával bevett terület ebben a gazdasági évben tovább növekedett.

Amerikáé az arany háromnegyede

Az Egyesült Államok aranytartaléka több rekordmagasságot ért el. A legújabb kimutatás szerint az aranytartalék 4650 millió dollár értéket képvisel, úgy hogy a világ egész aranykészletének több mint háromnegyede az amerikai aranytartalék. Az Egyesült Államoknál több aranya van, mint Angliának, Franciaországnak és Németországnak együtt véve.

FATYOLOS NŐI KALÓZBANDA KIRABOLT EGY HALÁSZT

Az ausztráliai partvidéki rendőrség lázasan keres most egy női kalózbandát. A kalóznők Sydney közelében megtámadtak és kiraboltak egy halász-vitorlást.

A kis vitorlás Frank Albert halászmester tulajdona volt. Albert a hajóját megrakta értékes halakkal, a part felé vitorlázott. Egyedül volt a hajón. Egyszerre csak észrevette, hogy egy nagy motorcsónak vágat felje a vizen. Néhány pillanat múlva már közvetlen közelébe ért a motoros, amelynek fedélzetén hat fátyolos nő áll.

A nők revolvert szegeztek Albertre, majd átléptek a vitorlásra és a halakat átrakták a saját hajójukra. Ezután még elvették minden felszerelését, a vitorlát, az evezőt és köteleit valamint a ruháit, majd ismét visszahajóztak a motorcsónakba és elrobogtak. A halász tehetetlenül maradt a teljesen kifosztott, leszerelt hajón. Minthogy még evezője sem volt, nem tehetett mást, minthogy beugrott a tengerbe és nagynehezen a partra uszott.

TERJESSZE HONFITARSAI KÖRÉBEN KANADA LEGNAGYOBB, LEGELTERJEDTEBB HETILAPJÁT A "KANADAI MAGYAR UJSAGOT"

Vilmos császár ellenezte a Páris és London elleni Zeppelin-támadásokat?

Londonból jelentik: A napokban jelent meg az angol könyvtáron Margaret Goldsmith angol nyelvű Zeppelin-életrajza, mely többi között kimutatja, hogy a német császár nem lelkesedett annyira a Páris és London elleni légitámadásokért, mint a nagy vezérkar. Lehmann kapitány német vezérkarfi tiszt egy bizalmas feljegyzésében említi, hogy a császár csak hosszas unszolás után engedett a katonai oldalról jövő állandó előterjesztéseknek. De azzal a kikötéssel engedélyezett néhány szörvénys

VILLANNYAL FOGNAK SZAVAZNI A FRANCIA PARLAMENTBEN

A francia parlament törvénybe iktatta, hogy a szavazások eddigi módszerét megváltoztatva, a szavazást villanyerőre alakták át. Az eddigi eljárás az eddigi szavazategyfűjtő módszer kezdetlegességével és lehetőleg több példányban adták le szavazatukat, hacsak sikerült az altiszt figyelmét elkerülni. Ezt az eljárást, melyre a francia parlament argotójában külön kifejezés van, gyökeresen meg fogják állítani minden képviselő szótárán két gombbal, melyek egyikeknek megnyomása az elnök e-

BARTÓK-EST PARISBAN

Párisból jelentik: a Cortot Alfréd vezetésével álló "Ecole Normale de Musique" párisi zenefőiskola Óévezőre hangversenyek sorában Bartók Bélának is szentelt egy estét. Az igazgatóság felkérésére Harasztli Emil tanulságos előadásban ismertette Bartók művészetét, majd Berg Lili budapesti zongoraművész több Bartók-darabot játszott. A hangversenyen az iskola növendékei és tanárai szintén Bartók-számokkal működtek közre. A műértő közönség, amelynek sorában a francia zenevilág számos kitűnősége volt jelen, nagy megértést tanúsított Bartók zenéje iránt és meleg elismeréssel tapsolt a közreműködőknek.

SVÁJCBAN 28,000 SZALLODA VAN

A svájci állam kimutatása szerint az országban összesen 28,000 szálloda van 200,000 ágyal. A 200 ezer ágyban egy év alatt összesen 16 millió ember alszik. Másfélmilliárd svájci frank töké fekszik ezekben a szállodákban.

UJONNAN FELFEDEZTEK EGY NÉPTÖRZSET

Egyik angol lap hirt ad arról, hogy Welshown tanár új néptörzset fedezett fel a maláj szigeteken északi részén. Az utaltan hegyek és mocsarak között tanayzó nép néger típusú és nomád életet él az őserdők mélyén. A törzs neve Panggan. Természetből békések, sem harc sem tolvajlás nem fordul elő közöttük. Az állam szultánjáról csupán egészen halvány fogalmuk van; úgy képzeli el őt, mint valami istent, aki leütetheti a fejüket. Legnagyobb kincsük a dohány. Ha dohányuk van és sójuk, minden élelmiszert sokáig tudnak nélkülözni. Az aranyat ismerik ugyan, de nem használják pénzt, mert kereskedelmük sincs. Ha valamelyiknek véletlenül pénz kerül a kezébe, akkor gyorsan elássa, hogy a halottak a tulvílagon kereskedést üzhessenek vele.

A gazdasági élet ősi primitív-sége uralkodik náluk. Amíg van élelmiszertük, addig semmit sem tesznek s csak a szükség bírja rá őket a vadászatra. Vallási fogalmaik ugyszólván egyáltalán nincsenek; csak a lekvándorlásban hisznek, homályosan és bizonytalanul. A vidékükön élő tigriseket elvárszolt őseiknek tartják s a tigris, ha találkoznak vele, valamely meghalt ősiüknek vagy rokonuknak a nevének szóltják. Hitük szerint, ha eltalálták a tigris valódi nevét, nem bánthatja őket. Am, ha tévedtek a névben, akkor bosszút áll a tigris és szét tépi őket.

TELJES VASÁRNAPI MUNKASZÜNETET!

A fűszerkereskedő-érdekeltségek a többi élelmiszert árusító szakma vezetésével karölt-

Egy jó tanács!

HA AZT AKARJA, HOGY PÉNZE GYORSAN ÉS BIZTOSAN ÉRJEN AZ ÓHAZABA: KÖLDJE AZT A

"PANNONIA"

621 Main Street, Winnipeg, Man. UTJAN

TÁVIRATIDJ csak 75 cent KERJEN PENZKÖLDÖVET

A COLUMBIA MAGYAR GRAMOPHON LEMEZEK

képviselete és főterakata

Az áruosztálynál

Eredeti DIANA sósborász üvege 45 cent és \$1.00. Óhazai kassák darabja \$1.75. Platnik játékkártya 65 cent. Selmeci pipák szárral \$1.25. MODIANO cigaretta papír tucatja 30 cent. MODIANO cigaretta hüvely 10 doboz \$1.25. Importált édes-nemes PAPIKA eredeti féltőlis szá 75 cent. Erős RÓZSA Paprika fontja 45c

M. K. DOHÁNYJÖVEDEK

CIGARETTA és PIPA-DOHÁNYAI eredeti csomagolásban: 13, 15, 20, 50, 60, 80 és 95 cent csomagoként

VIDÉKRE A SZÁLLÍTÁS KÖLÖN MEGFIZETENDŐ!

Kérjen részletes árjegyzéket! !! Ügyeljen a Címre!!

ve már régóta fáradoznak azon hogy a teljes vasárnapi munkaszünetet az óhaza egész területén egyöntetűen törvényhozási uton rendezze a kormány.

Betegsége Környezetét is Megviseli

BETEG EMBER NEMCSAK MACA SZENVED, DE A CSALADJA ÉLETÉT IS ELKESERITI

- KÖNNYEN FELJZGUL
- GYORSAN ELFÁRAD
- KIMERÜLT
- KEZE, LÁBA HIDEG
- NEM TUD ALUDNI
- NEM TUD ENNI

nincsen kedve az élethez.

EGY SZÓVAL: HA IDEGEI FELMONDTAK SZOLGALATOT

Ne vesztse el a reményt Ujra egészséges lesz

Számolja a Dr. Bolgár-féle az orvosi tudományok ezt a csoda orvosságát, mely a szenvedők százezreit segített már.

Egy üveg \$1.25, öt üveg a teljes készlet 5 dollár, bérmentve.

Csakis e címen kaphatja:

VÖRÖS KERESZT PATIKA

a kanadai magyarság patikája:
8901 Buckeye Rd Cleveland, O.

A Kanadai Magyar Ujság angol leckéi

117. LECKE

Minden készen van.	Everything is ready.	Evrthing is redi.
Mennyi idő alatt érünk az állomásra?	How soof shall we be at the depot?	Hau szun sell vi bi et di dipó?
Egy fél óra alatt ott leszünk.	It will take us half an hour.	It vill ték asz hef en aur.
Hol van itt egy jó vendéglő?	Where is a good restaurant?	Ver iz a gud reszarent?
Ott a másik utcában van egy Pincér, kérek egy étlapot.	There is one in the next street. Waiter, let me have a bill-of-fare.	Der iz van in di nekst sztrit. Vétör, let mi hev a bill-av-fer.
Uram, mit óhajt vacsorára?	Sir, what do you wish to have for your supper?	Ször, vát du ju vis tu hev for jur szapör?
Mivel szolgálhat nekem? Kaphat ürcombót, töltöt: kacsát és hideg szárnyast.	What have you to give me? You can have a leg of mutton, a stuffed duck, and some cold fowl.	Vat hev ju tu gv mi? Ju ken hev e leg av mat'n, e sztaf'd dak, end szam köld faul.
Milyen leves tetszik? Adjon nekem tészta levest.	What soup do you want? Give me noodle soup.	Vat szup du ju vant? Giv mi nud'l szup.
Adjon nekem egy marhasültet pirított burgonyával.	Let me have a beef steak with fried potatoes.	Let mi hev e bif szték wit frájd potétosz.
Adjon nekem sajtot.	Give me some cheese.	Giv mi szam csiz.
Szereti ön a főzeléket? Akar marhahúst vagy sültet? Szereti a kövért?	Are you fond of vegetables? Will you have beef or meat? Do you like it fat?	Ar ju fand av vedzseteb'lsz? Vill ju hev bif ör röst mit? Du ju lájk it fe-t?
BARÁTAI MÉG NEM ISMERIK A KANADAI MAGYAR UJSAGOT? — KÉRJEN RÉSZÜKRE MUTATVÁNSZÁMOT!	Nem, legyen szives adjon szaványat.	No, giv mi meagre, if ju plisz please.

SODORJON legalább 50 cigarettát minden 20 centes csomag Turret Fine Cut dohányból. IGEN! Ez a legbiztosabb s mégis a minőség az, amiért Turret Fine Cut-ot szívnak... A napsugaras gyenge íz, édeskés, kellemes illat... mindez arra fogja készíteni Önt hogy "sodorni" fogja szentul cigarettáit, miután ez nemcsak a legolcsóbb, hanem a legkiválóbb is. Chanteclor cigarettapapír ingyen

15 és 20 centes csomagok és 1/2 fontos hádozdobozok

Kétséget kizáróan — kifizetődik magának „sodornia”

TURRET FINE CUT

Kanada legjobb cigarettapapírja

"HAZADNAK
RENDELETLENÜL
LEGY HIVE, OH MAGYARI!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZAG
NEM ORSZAG, EGESZ
MAGYARORSZAG
MENNYSZAGI!"

A KANADAI MAGYAR UJSAG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGENEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

ELKÉSZÜL "BUDAPEST GYOMRA"

Magyarország ellenségei a trianoni békeszerződés után, ha nem is nyíltan, de magukban megállapították, hogy nekünk végünk van, nemcsak megcsontítottak bennünket, hanem lassú sorvadásra vagyunk ítélve. Örültek az összebomlás után keletkezett zűrzavarnak, boldogan vették tudomásul, hogy a kedélyek csak nem akartak lecsillapodni, nemcsak egyes osztályok, hanem ugyis minden ember egymásnak támadt.

A magyar életerő mégis diadalmaskodott, összeszedtük magunkat. A belső zűrzavar eltűnt, Budapest nem fejlődött vissza, hanem a milliós városok sorába lépett. Az egész világon sokat szenvednek az agrár államok, mi is kinlódunk, de nem engedjük elpusztítani magunkat. Mindig, boldog úrrómmal mutatunk rá arra, hogy a nyomoruságos viszonyok között is ebben az országban nem hogy megállás lenne, hanem igenis előre megyünk.

Azokban az országokban, ahol jó gazdasági viszonyok uralkodnak, könnyű alkotni, nálunk azonban az alkotás szinte a csodával határos. A közéleti problémák minden világviszonyban nagyfontosságú kérdése. Ami ezen a téren történik Budapesten, az igazán dicséretreméltó. A régi egyszerű vásárokat és vásárcsarnokokat kezdenek eltűnni, mindenütt új, modern vásárcsarnokok létesülnek. 1896-ban emelték a központi vásárcsarnokot és ugyanakkor létesítették a kerületi csarnokokat. Azóta eltelt már egypár évtized, Budapest városát nem tudta ellátni a régi központi vásárcsarnok. Nagy bajunk volt az is, hogy mindez, amire éhes a nagyváros, a Ferenc József-híd körül halmozódik fel. Az idegenek a Dunapartot lepik el és valóban nem szép látvány a sok vidékről felhozott élelmiszer.

Már régen sürgetik az új élelmiszerpiac megépítését, és most végre el is készült, illetve most volt az új intézménynek bokréta ünnepe. Ott állnak már a nyers falak, a megfelelő berendezésen dolgoznak a szorgalmas munkások és az őszint Budapest határára kívül fog felhalmozódni a rengeteg élel-

A csarnok alatt egész hosszúságban, de még nagyobb szélességben a pince terül el. A pince terület majdnem kétszerese a felső csarnoknak, itt lesz elraktározva a rengeteg élelmiszer. A pince-terület 15.200 négyzetméternyi területet foglal el. Úgy a pincébe, mint a csarnokba be-erőzhetnek a teherautók, a ki- és a berakodás megoldása minasztaszerű lesz. Maga az épület csak kétféle pengőt emésztett fel, a többi pénz a belső berendezésre kell. Olyan modern élelmiszer nagyvásárterület lesz, hogy a külföldi hozzáért fog járni tanulni.

Ezt a nagy intézményt nem könnyű vezetni. A csarnok mellett négy emeletes irodát létesítettek. Itt lesz a vásárcsarnok-felügyelőség, a posta és távirat, a vámörtség, a pénzügyörőség s a rendörőség hivatalai. Egy nagy vendéglőt is emelnek itt, emellett pedig egy bank fogja lefoglalni a földszinti helyiségeket. A nagykereskedők számára körülbelül 80 irodahelyiség lesz, ahol az adminisztrációt elvégezhetik.

Ez nagyjából az új intézmény szervezete. A magyar élnak-erősebbé válnak a teherautók, a ki- és a berakodás megoldása minasztaszerű lesz. Maga az épület csak kétféle pengőt emésztett fel, a többi pénz a belső berendezésre kell. Olyan modern élelmiszer nagyvásárterület lesz, hogy a külföldi hozzáért fog járni tanulni.

Ezt a nagy intézményt nem könnyű vezetni. A csarnok mellett négy emeletes irodát létesítettek. Itt lesz a vásárcsarnok-felügyelőség, a posta és távirat, a vámörőség, a pénzügyörőség s a rendörőség hivatalai. Egy

rár kérdések alakulását. Nincsen ember, akit ezek a kérdések ne foglalkoztatnának. Nem volna a beszámoló teljes, ha nem emlékeznénk meg arról, hogy Kanada mindinkább többet és többet szerepel mégpedig abban a vonatkozásban, hogy Kanadától kellene tanulnunk. Egyik kiváló közgazdász irónk, Seress László cikket írt az aratásról, és ebben szomorúan jegyzi meg, hogy úgy aratunk, mint száz évvel ezelőtt, kézzel, kaszával, tökéletlen szerszámokkal, mint ösapáink. Kanadában is aratnak, elindulnak a buzatáblákon a

Kőbányán, az Óhegyi uccai fagyók között. Különböző kerületek tűzörsegei kivonultak, a fagyók azonban már nem lehetett megmenteni. A faházban lakó szegény munkások és javveszélők feleségeik kétségbeesetten rohantak a lángok közé, hogy gyermeküket és szegényes rongyukat megmentessék. Többen füstmérgezését szenvedtek. A rendörőség, tűzoltók és mentők együttes munkájának az a következménye, hogy mindenkit sikerült megmenteni a pusztulástól.

Hat hónapi börtönrre ítélték Földes kommunistavezéret, szökevény, Krausz Ferenc kereskedő, Horváth Gyula asztalosmester és egy fiatalok kerületek a bíró elé, mert arra szökevények, hogy a letartóztatott Földes Pál kommunistavezéret megszöktetik a Markó uccal fogházból. A bíróság valamennyit 6 hónapi börtönrre ítélte.

Takács Imre, Kehring Béla után a legjobb magyar teniszjátékos 34 éves korában meghalt. Delsővérség ölte meg a sokszoros magyar teniszbajnokot. Dr. Grósz Emil, a világhírű magyar szemészprofesszor nemrégiben künn járt Amerikában. A professzor különben Londonban tartózkodott, ahol táviratban értesítették fia haláláról. Takács Imrét a társaságokban minde-nél nagyon szerették. 11 éves kislányt hagyott hátra.

Gazdasági erőpróbák az Óhazában

A magyar gazdasági élet újra forrong. Nem is csoda, hiszen olyan események történtek, amelyek sorsdöntőek az ország szempontjából. A Hoover-akció rendbe fogja hozni Európa gazdasági életét, de az átmeneti időkben nekünk meg kell állnunk a helyünket.

Ötmillió fontos kincstárijegyköcsönt veszünk fel, elhárítjuk azokat a nehézségeket, amelyek Ausztria életét majdnem végromlásba döntötték. Újra kellett meghatározni a boletta árát, amely ebben az évben tíz pengő lesz, ebből 6 pengőt kap a termelő, egy pengőt a kincstár. Kénytelenek voltunk ehhez az eszközhöz nyulni, mert ilyenformán érdemes buzárt termelni, eltűnik az a különbség, amely a termelési költség és a világpiacon árt között van. Nagy áldozatot jelent ez, mert a boletta segít a termelőknél, de az jelent, hogy meg kell terhelnünk a lakosság egy részét. Nem szabad elfelejteni azt, hogy Magyarország agrár-ország, mindenki a termelőtől él, tehát a többi társadalmi réteg kénytelen eddig elvett életmódjából valamit engedni, csak azért, hogy a termelés kifizetődjék, hogy az ország gazdasági egyensúlya fel ne boruljon.

Egyszer-kétszer jeleztük már azt, hogy a szabadtermelési rendszer a jövőben nem maradhat meg a maga változatlanságában. Az állam nemcsak boletta ad, hanem mindenképpen beleszól a termelés irányításába és hamarosan erős szava kezd lenni a termelés értékesítésében is. Az új külföldi kereskedelmi tárgyalások már ebben az irányban mozognak. E-letbe lépett az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés, amelynek következményei csak bizonyos idő után fog mutatkozni. Maga az állam gondoskodik a kiviteli-cikkek elhelyezéséről, ugyancsak kezébe akarja venni az állat-kivitel irányítását is. Ausztria bizonyos mennyiséget fog átvenni tőlünk természetesen ezzel kapcsolatban mi is lehetőséget biztosítunk az osztrák ipar számára. Csupán a kereset vannak még meg, ennek a kitöltése a lehető legfontosabb.

Valamikor úgy fogunk beszélni arról az új kereskedelmi szerződésről, mint forradalmi újításról, az élet azonban most olyan gyorsan változik és olyan erősen forr, hogy ugyiszlán

gondolkozni is nehéz és a világvizonyok parancsolólag mutatnak előre. Még pár hónappal ezelőtt is lehetetlen lett volna arra gondolni, hogy az állam ennyire bele fog nyulni a termelés és az értékesítés irányításába, ma azonban nyilvánvaló, hogy más lehetőség nincs számunkra.

A magyar-osztrák kereskedelmi szerződés újítása az, hogy egy osztrák-magyar kölcsönös áruforgalmi iroda és hitelszerződés fog létesülni. A két ország a fontos kivitel cikkek számára egymás piacán különösen kedvező helyzetet fog létesíteni, hitelköttyűségeket és még más kedvezményeket is nyújt. A cél az, hogy egyszerűbb szervezete-eket csináljanak, amely a meg-levőkbe belleszkedik. Tisztában kell lennünk azzal, hogy a magyar agrárkivitel nemcsak tömegben, de értékben is sokkal jelentősebb, mint az osztrák kiviteli jegyzékben szereplő iparcikkek. A magyar ipar ugyanis a háború alatt és az azt követő években nagyon szépen fejlődött. Ausztria inkább a cseh és a német iparral kíván nálunk versenyezni és ezek terhére szeretne nálunk érvényesülni.

Ausztriában nekünk könnyű a helyzetünk. A mezőgazdasági válság ugyanis ott is pusztított, az agrárvámok nagyon felugrottak és így meg van a lehetőség arra, hogy elég jó áron tudjuk értékesíteni termelvényeinket.

Egy-két hónap és sokkal tisztábban fogunk látni. Sajnos nem jó híreket kapunk vidékről. Ötmillió mázsával kevesebb a buza, másfél millióval a rozs, csaknem ugyanannyival az árpa, és majdnem egymillióval kevesebb a zab, mint tavaly. A két hét előtti becsléssel szemben is nagy a visszaesés. A buza aratása még folyamatban van, a rozs aratását már befejezték. Eső után áhítozik minden gazda. A burgonyában, cukorrépában, kerti veteményekben, a szárazság érezteti a hatását. A dohány kielégítően fejlődött, de szintén eső után vágyakozik. A rétek szénatermése általában jó. A legelők legtöbb helyen kislétek. A gyümölcsstermesünk általánosságban fejlődik. A szőlők állapota ma még nem katasztrófális, de ha tovább tart a szárazság, úgy itt is komoly bajok lesznek.

Mindenestre az egész ország élénk figyelemmel kíséri az ag-

Hétről-hétre

Az egész ország rettenetesen szenved a hőségétől. Mindenki várt egy kis enyhülést, de sajnos a rekkenő hőség tovább tart, legfeljebb egy kis lehűlésről lehet beszámolni.

Végleg befejeződtek a választások. A pótválasztások különösebb eredményt nem hoztak. A legnagyobb szenzációt az kelte, hogy kiharadt az ország-házából sokorópátkai Szabó István, a magyar föld képviselője. Sokorópátkait annakidején még nagyatádi Szabó Istvánnal szemben vetették fel. A fáma szerint csak előkerítettek egyet a sok Szabó István közül, mert a politika így akarta, a tömegeket megakarták téveszteni Nagyatádi Szabó Istvánnal szemben. Sokorópátkai miniszter lett, csillaga azonban hamar eltűnt, el-letben most, hogy eltávozik a politika porondjáról, meg kell írni róla azt, hogy nehéz pozíciójában mindig jól megállotta helyét. A magyar öserő megnyitkozott benne. Komolyan hozza tudott szólni a kérdésekhez. Jól adta elő a magyar földművesosztály kívánásait. Az a kómius figura, amelyet a vicc-lapok rajzoltak róla, hamarosan elhomályosult és így igazán fájjalni lehet elveszést. Egyáltalában a kizsákdák nagyon kiszorultak a parlament-ből, mindössze öt-hat maradt meg közülük.

Nemcsak Budapest, hanem a vidék is fejlődik. Augusztusban új művészi építkezés indul meg Szegeden, a szegedi Boldogasz-szony sugáru palotakapu, illetve tanítóintézet felépítésére kiirt pályázat határideje lejárt, körülbelül 700.000 pengő munkát adnak most ki. A nagy szabású építkezés augusztus első napjaiban feltétlenül megindul.

A statáriális bíróság nem itélt a szekszárdi gyujtogatók fe-

lett. Molnár Ferenc gazdálkodó anyosa felbujtására felgyujtot-tannak iregi szőlőhegyen lévő házat, úgyhogy a lakók, Kum Lajos és családja csaknem bent égtek. Az anyós, Szántó Lajosné beismerte, hogy ő magyarázta vejenek, hogy jó volna a házat felgyujtani, mert azon súlyos adósságok vannak. Törvénszéki orvos vizsgálata szerint Szántóné erkölcsi felfo-gása gyenge, Molnár sen na-gyon beszámítható, az anyósón és a vejen elmebetegség jelei mutatkoznak. A rögtönitéli bi-róság erre úgy határozott, hogy rendes bíróság elé teszi ezt a gyujtogatási ügyet.

Veszedeles tüz pusztított kislányt hagyott hátra.

NINCSEN TÖBBÉ
Egyetlen egy megelégedetlen Magyar Honfitárs sem Kanadában, sem az Egyesült Államokban mióta a

KAUFMAN STATE BANK

oly LELKIISMERETESEN GARANTÁLTAN ELŐNYÖSEN PONTOSAN OLCSON

vállalja a kivándorolt magyar honfitársak óhazai pénztutálását.

ÁRAINK BESZÉLNEK ÖNMAGUKÉRT

25-ig postán 50c táviratlag összesen	1.25
25-ig	70c
50-ig	90c
50-ig	\$1.00
70-ig	1.20
100-ig	1.50

100 dolláron felül másfél százalék azaz \$100-ként \$1.50. TAKAREKJEGYEK UTÁN 4% KAMATOT FIZETÜNK LEGYEN MIELŐBB SZERENCSENK!

KAUFMAN STATE BANK
124-126 N. La Salle Street — Chicago, Ill.
Vagyon \$1.300.000.00 dollár. A legnagyobb chicagói magyar bank. A kanadai és amerikai magyarok közmegele-gedése a ma legjobb ajánlólevelünk.
Magyar levelezés!

PYRAMID házi daráló

NELKÜLÖZHETETLEN MINDEN HÁZBAN

Könnyen szabályozható bármely nagyságu darálásra. Darálhat vele: mákot, kávé, borsót, sőt cukrot, babot száraz kenyeret. Könnyen kezelhető, és tisztítható. — Egy gyermek is kezelheti.

Elállítva a legjobb anyagból.

KULÖN FA DOBOZBA CSOMAGOLVA ÁRA \$2.85.

Kapható: az EATON Co bármely üzletében, bármely városban. Welland: McMaster Hardware Store-ban East Main St. Vagy direkt a gyártót: PYRAMID MACHINE Co. WELLAND, ONT.

NEW YORKBÓL EURÓPÁBA
5 NAP A TENGERTEN
5 NAP BREMAN AT
a világ két leggyorsabb hajóján:

BREMEN ÉS EUROPA

HÉT NAPON BELÜL MAGYAROSZÁGBA ÉR

Vagy utazzák a népszerű
COLUMBUS
expresshajón. — Ugyancsak rendes heti járatok a híres Lloyd kabin-hajókkal

Felvilágosításért forduljon a helyi ügynökhöz vagy
NORTH GERMAN LLOYD
654 Main Street WINNIPEG, MAN.

MACDONALD'S Fine Cut

A LEGJOBB DOHÁNY AZOK RÉSZÉRE AKIK MAGUK, SODORJÁK CIGARETTÁIKAT

Minden csomag dohánnyal
ZIG-ZAG
CIGARETTAPAPIRT INGYEN ADUNK

Kanada legjobb cigarettadohánya

Kanadai Magyar Újság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont. Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
373 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 23747.

Szerkesztő: SACSKAI P. BELA Editor
Nagyon hirdetések árát kívánata azonnal küldi a kiadóhivatal.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Kanadában 1 évre \$3.00, Félévre \$1.50 Külföld \$4.00
Subscription in Canada 1 year \$3.00 half year \$1.50
To foreign countries 1 year \$4.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Hármasoldali hirdetés \$1.25. Kérjük az árakról érdeklődni az apróhirdetési osztályban vagy személyesen a kiadóhivatalban.

KERESEK fűszereket, cukrot, aki rendelkezik kávéval és itteni gyöngyökkel. Fűszereket bizonyítványokkal és fűszereket igény jelölésével "Restaurant" jellegre a kiadóhivatalba kérések. 375 Hargrave St. Winnipeg, Man. 23

ELADÓ Ontario egyik órák magyar lakta városában egyedül álló magyar város híres és fűszereket. Modern berendezés, olcsó áru, kiváló befektetés. Hosszú évek aranybánya. Tulajdonos az órákba megy. Érdeklődők írják "HENTES" jellegre, 375 Hargrave St. Winnipeg, Man. 31-3

ELADÓ FARM Port Robinson, Ont. mellett, 4 akor 30 föld, lakóházak, egy akor szőlővel beültetve. Ár 3850 készpénz. Rézlettel fizetésre pedig \$1050. Bővebb felvilágosítással szolgálnak a tulajdonos: Mátyas György, St. Davis, Ont. vagy Ninacs Ferenc, 540 Homewood Ave. Niagara Falls, Ont. 31

ELADÓ 150 holdas értékes gyönyörű gazdaság kavicsot ut mellett Crowland (Ont.) kerületben azonnal eladó. 12 szobás nagy tégla ház (kiszáradt része fából építve), keményfa padló, vízvezeték, fűtésrendszer. 7 szobás fából épült munkásház, nagy istálló oldal hozzáépítéssel és nagy pincesz úttal. Földje homokos a gyagy-föld. A farm két részre választható, valamint teljes jószág állomány, nyúl és felszereléssel együtt vagy nélküli vehető át, mely szarvasmarhák, lovak, traktor, truck, koskák és gazdasági gépekkel áll. Szőlőt termesztesek. A farm egy Jókai-öböllel egy lezártas miatt lesz eladva és kiadó lakóházat nyújt a vendőknek. Bővebb részletekért írjon Mrs. D.E. Stauch, R.R. No. 1. Welland, Ont. címre. 30-2

KERESEM Borsod megye Aratói szőlővel Szécs Bertalan Góndnöt. "Kérek" adj élettel magadról vagy legelőbb édesanyádnak írj! Továbbá felkérem azokat, akik Szécsről tudnak vagy hallottak, hollett azonnal fűszereket velem. Cím: Szécs István 236 Simpson St. Toronto, Ont. 23-4

Kiadóhivatal üzenetei

A jövőben a bejelentett előfizetéseket egy centes levelezőlapon fogjuk nyugtázni melyre csak a címet írhatjuk. A leírást új dátumát mindenkor a címszalagon jelezzük.
Kérjük olvasóinkat kiejrőkre figyelemmel a címszalagra, mert ez mutatja hogy lapjuk jól van címszalag vagy nem tovább, hogy a lap mikor jár le.

Több honfitársunktól kaptunk panaszos levelet, hogy lapját nem kapja készen pontosan. A panaszosok különböző de végredményben mindig kimutatható hogy a dolog nem a mi hibánk alapján. Abban a reményben, hogy olvasóinknak segítségére lehetünk a következők kívánjuk figyelmüket felhívni:
Ha lapját nem kapja rendes időben készen, először a helybeli postahivatalban érdeklődjék. Tudja meg hogy tényleg érkezett újságja vagy nem, talán más vitte el.
Ha új helyre érkezik, igyekezze megismerkedni a postán és mondja meg hogy újságát is vár.
Mindenki írassa pontos címre postáját. Nagy városban utca és ház szám nagyon fontos. vidéki postaközpont "BOX" szám vagy munkaadója neve szintén megkönnyíti a kézbesítést. Egyes vidékeken a városi postameze elő utakon is kihordják a postát. Az ilyen címek "R.R." betűkkel és az ut számmal vannak jelölve az uton felállított székélyen pedig a földirtokos neve van. Itt különösen fontos a gada neve, mert ha ez hiányzik a kihordó sokszor nem tudja kihez kell adni és így tévesen kézbesíti az újságát.

A kiadóhivatal minden előfizető lapját pontosan kiküldi. Ha tehát a helybeli postahivatal válasza nem kielégítő, azonnal jelentsen panaszt a Kanadai Magyar Újság kiadóhivatalának. Ne várjon hetekig vagy hónapokig. Leveleiben jelezze régi és új címét. Szíveskedjék tisztán és olvashatóan írni a saját érdekében.

45-50 ÉV KÖRÜL jóvala gyermektelen özvegyasszonyt keresek élet társul. Saját kényelmes otthonom van és gondtalan megéletemet tudok biztosítani egy farmlelettel kedvelőknek. Gyermekeim nincs. Fényképek levelet "Baldog Élet" jellegre 375 Hargrave St. Winnipeg, Man. címre kérek.

LEVELES DOHANY jellezőbb beszerzési forrása egész Kanadában. Ha leveles dohányt használnak sok pénzt takaríthat meg. Ontarióból 2 dollár, más tartományokból \$2.45 beklűsége ellenében 10 font dohányt küldök, a postaköltséget én fizetem. Megrendelhető a régi dohányszállító farmertől: Joe Horváth, R.R. No. 3. Amherstburg, Ont. 32-5

KERESEK beteg feleségem mellet 5 vagy 6 hónapra egy 40 év körüli asztor, akinek gyakorlata van a masztrozásban. Fizetés havi 19 dollár ellátással. Cím: Steve Will, Middle Lake, Sask. 23-4

KONZULI KERESTETÉS

Felkérem az alant felsoroltakat, hogy saját érdekében megelőbb közzéjük címüket az utalított m. kir. konzulátussal.
S. Szabó György Budapest. Németh József volt címe Erinview Man. Nagyváros Mihály Köhökut. Krale Mihály Urkut. Vas Jánosé szől. Zobik Julia Abod. Tarnai József Abod. Szeredi Mihályt egy kir. jársabroság keresi. Becker Henrik Gyónk. Pregon Lukács Hajókeresztur. Pohlóics Lajos volt címe Sudbury Ont. S. Gyüre József és neje, volt címe Greenlawn Alta. 20-2.

Magyar Királyi Konzulátus
Royal Hungarian Consulate
625 Royal Bank of Canada Building
WINNIPEG, Man.

KI MIT TUD, KI MIT LAT, KI MIT HALL: KÖZÖLJE A KANADAI MAGYAR ÚJSÁGGAL

MAGYAR BILLIARD-HALL
MONTREALBAN
1608 St. Lawrence Blvd.
SZÍVES PARTFOGÁST KER
VARGA JÁNOS

TELEPÉDESI LEHETŐSÉG
Mindazon családok és nőtlen egyének, akik lételemelni szándékosnak, földirtok-szerzési lehetőségekről tanácsot és felvilágosítást kaphatnak az felsorolt bármelyik irodánál: Land Settlement Office, Department of Immigration, Commercial Building, Winnipeg, Man. Canadian National Railways, Colonization Department, Room 100 Union Station, Winnipeg, Man. vagy Canadian Pacific Railway, Colonization Department, C.P.R. Station, Winnipeg, Man.

Óhazai Kaszák

28 és 30 inches nagyságban, elsőrangú anyagból. Utánvétellel szállítva \$2.25 és \$2.50 darabonként. Ha előre beküldi a kaszák árát, úgy az áru szállítását mi fedezzük. Raktáron tartunk szennívül fémköveket, kütűs műanyagok, 50 centért darabonként.
Rendeléseket bármilyen nyelven elfogadjunk!
"DANUBIA" IMPORTING CO.
645 Main St. WINNIPEG, MAN.

KELETKANADAI IRODA

Vezető: SZABOLCS FERENC
Gyors és biztos pénzügyi - Hajójegyek - Bevándorlást és utlevél ügyek - Polgárosságot - Fordítások és okiratok - Közjegyzői ügyek - Farmok, házak adásvétele. Farmok a legjobb vidékeken, könnyű feltételekkel, bármily nagyságban kaphatók. Kérjen ajánlatot - Mindenemű biztosítás - Könyvek, újságok és hangrögzítések árusítása.
Bármely ügyben forduljon bizalommal a címre:
IMMIGRANTS' SERVICE BUREAU
8 Barton Str. East. - HAMILTON, ONTARIO. - CANADA.

A LETHBRIDGEI VONOS ZENEKAR
ezután ajánlunk vidéki művészekre. Játsszunk magyar és angol darabokat. Prímás Biki István, cimbalmos Birtó János, kontrás Walentin Bálint, nagy bőgős a Régi. Cimünk. Magyar Otthon 406-4 Ave. South LETHBRIDGE, Alta.

SZARKA JÓZSEF
üzletében magyar pipa és cigarettá dohány, papír kapható.
A Kanadai Magyar Újság ügynöke előfizetéseket, hirdetések, kerestéseket felvesz a lapszámára.
MAGYAR OTTHON SZALLODA
406-4 Ave. South
Lakás: 609-13 Str.
LETHBRIDGE, ALTA.

LUKACS LAJOS

TELEPÍTÉSI IRODÁJA
1067-87th St. Phone 21 256
EDMONTON, ALBERTA.
Pénzküldést legutóbbabb díj szabás mellett gyorsan eszközöl. Kérjen árjegyzéket. Albert legjobb felváltó farmjai málam kaphatók. Hajójegyek részletfizetésre is. Beutazási engedélyt beszeres csatlója részére. A Kanadai Magyar Újság képviselője; előfizetéseket és hirdetések felvételét, címváltozásokat eszközöl.

ANGOLUL BESZÉLNI IRNI ÉS OLVASNI

Könnyen megtanulhat minden magyar a híres két dolláros "Angol-Magyar Tanító" 50 leckéjéből. Az árámost csak egy dollár, melyet a megrendeléssel együtt kell beküldeni.
IZIDOR BRAUN
okl. tanító és ny. jegyző
10210 Adams Ave.
Cleveland, O. U. S. A.

20 Családra van még hely a településnél

Már eddig 30 család jelentkezett, de mivel 50 családot kerestünk, így 20 családot el tudok helyezni. Itt van a jó alkalom azok részére, akik leakarnak települni és családjuk részére otthonot és jövőt akarnak biztosítani. Egy-egy családnak legalábbis háromszáz dollárral kell rendelkezni. Bővebb felvilágosításért jelentkezzen személyesen vagy levélileg.
KONYHA FERENC, közjegyző
YORKTON, SASK. 52 West Broadway.

Elsőrangú fényképezési műtermék a legmodernebb felszereléssel várja Ont. hogy aróképet megörökítsen. Ugyancsak készítünk családi és egyéni csoportképeket jutányos áron gyönyörű kivitelben.
THE STAR PHOTO STUDIO
685 Main Street, WINNIPEG, MANITOBA.

FELHÍVÁS TELEPÉDENI SZÁNDÉKOZÓKHOZ
Mielőtt farmvételeibe belemennének, forduljanak bizalommal a
BROOKSI MAGYAR IRODÁHOZ
Ez csak egy levél megírásába kerül, de talán egész élet bosszuságától óv meg. - Farmok eladás, földékeztetések. Üntözőberendezés és anélkül teljes iródi szolgáltatás. Pénzküldés. Okmánykészítés. Beutazási engedélyek. Hajójegyek.
DEMETROVITS DEZSŐ Brooks, Alberta

ALEX. A. KELEN

1456 CITY HALL AVENUE - - MONTREAL

PÉNZKÜLDÉSEK - HAJÓJEGYEK BEVANDORLÁSOK KÖZJEGYZŐI IRODA

HAJÓJEGYEK KEDVEZŐ RÉSZLETIFIZETÉS MELLETT
Pénzküldést az Óházába továbbra is akadálytalanul vállalkozunk!
PÉNZKÜLDÉSNEK SORSOLÁSBAN VESZ RÉSZT EGÉSZ EVEN ÁTI

JACK LONDON

— Mondk csak — folytatta Edwin, — miért nevezted te a rákot izletes csemegének? A rák: rák. Sohasem hallottam még azt a másik furcsa nevet.
Az öregember sóhajtott, nem felelt. Szótlanul haladtak tovább. A szél erősebben fújt és sok homokot hozott a tenger felől. Egy tisztáson néhány kecske legelt. Bőrruhás fiu vigyárgott rájuk egy farkaskutyával. A szélviharba morgás és ugatás vegyült: óriás oroszlámfókák sütkéreztek és marakodtak a parton.
Az erdőszélen tükrákás füstjét kapkodta a szél; a tűz előtt egy nyerstekintett fiu guggolt. Körülötte több farkaskutya hevert, valamennyi olyan, mint amilyen a kecskéket őrizte. Az öreg még jobban sietni kezdett és erősen szaglászta a levegőt.
— Kagyló! — kiáltott föl elragadtatással. — Kagyló! És a rák. Hoo-Hoo? Rákod nincs? Hát nem gondoltál nagyapóra? Hoo-Hoo, aki körülbelül egyidős volt Edwinnel, mosolygott.
— Minden van, amit óhajtottál, nagyapa. Négy rákot is fogtam.
Az öreg szánalmas mohósággal látott neki a kagylóknak. Reszkető kézzel vitt egy lazacszínű húsdarabot a szájához, de nagyon forró volt és a következő pillanatban már ki is köpte. Látszott rajta, hogy nagyon megégette a száját és a szemébe futott könnyek egymásután perogtak végig az arcán.
A két durva fickó humoros oldaláról fogta fel a dolgot. Az ő szemükben az öreg balesete nagyon mulatságos volt és tele torokból kacagni kezdtek rajta. Hoo-Hoo valóságos táncolt örömeiben, Edwin pedig nagyokat röhögve hempergett a földön. A kecskepásztor is odafutott, hogy ő is nevéssen a másik kettővel.
— Edwin, kériek, tedd félre, hűtsd ki őket, Edwin — riánkodott az öreg nagy fájdalmában és nem is próbálta meg, hogy folyton könnyező szemét megtörölje.
— És hűtsd ki a rákokat is, Edwin. Hiszen tudod, hogy nagyapa mennyire szereti a rákot!
Edwin levette a tűzről a rákokat és féltette őket hülni.
— Mikor én gyerek voltam, nem nevelték ki szüleimket tiszteltük őket.

A SKARLAT

A fiuk nem vettek tudomást erről a megjegyzéséről és az öreg tovább dohogott mindenféle panaszos és korholó szavakat. Közben újra enni kezdett, de most már óvatosabb volt és nem égette meg a száját. Mindenki evett csupasz kézzel, csámcsogva, vad emberek módjára. A harmadik fiu, akit Hare-Lipnek hívtak, észrevétlenül, jó vastagon behintett homokkal egy húsdarabot, ami az öreg tányérján volt és amikor az éles homokszemek beleragadtak az agg ember érzékeny foghúsába, újra kitört a röhögés.
Nem vette észre a rossz tréfát és keservesen fulladozott és köpködött, míg végül Edwin megszánta és adott neki egy korsó vizet, hogy kimossa vele a száját.
— Hol vannak a rákok, Hoo-Hoo? — kérdezte Edwin.
— Nagyapó nagyon rákiváncsolt.
És nagyapó arca nyomban kiderült, mihelyt a markába nyomtak egy nagy rákot. A ráknak csak a héja volt meg, belül teljesen üres volt.
Az öreg reszkető ujjakkal tépte le a rák egyik lábát és mohón vitte a szájához, de már a következő pillanatban csaldottan hanyatlott le sovány karja.
— Ez rák, Hoo-Hoo — siránkozott. — Mi van a rákkal? Csak tréfa volt, nagyapó, — felelte a fiu. — Nem fogtam egyetlen sem.
A három vásott fickó megint jót kacagott az öreg kétségbeesett, sóvár arcán és a ráncos bőrén végigszántó könnyeken. Azután Hoo-Hoo az üres rákhéjját észrevétlenül kicserélte egy frissen főtt illatos rákkal. Ez a meglepetés elűzte a bosszút az öreg arcáról, könnyes szeme derűs mosollyal nézte a kedves csemegét. Magszagolta, megtapogatta, azután csámcsogva, szopogatva enni kezdte.
A fiuk erről már nem vettek tudomást; ez megszokott jelenet volt. És nem vettek tudomást alkalomszerű, rapzsodikus felkiáltásairól sem, amelyekkel elragadtatásának, vagy vágyainak adott kifejezést. Mit értettek ők abból, mikor az öreg szünetet tartva az evésben, így áradozott:
— Mayonnaise! Oh, ha volna hozzá egy kis mayonnaise! Hatvan éve már, hogy az utolsó mayonnaiseit készítették. Két generációnót már fel, amely nem élvezi. Akkor... oh, akkor a vendéglőkben mindenütt mayonnaiseit szolgálták föl a rák...

DITTON A.

Winnipegben 229
Austin St. alatt valódi ÓHAZAI műkésztő műhelyt nyitott és a legfrissebb munkákat jutányos áron vállalja, garanciával.
Borotva... 50c.
Műnyírógép... 75c.
Ollók... 25-35c

A magyarok találkozó helye EDMONTONBANI
EMPIRE HOTEL
10246 90th St. Telefon 25075
Jutányos árak, pontos kiszolgálás, cséingszolgálat minden egyes szobában!

Tőzsde

Az a heti winniepei helyben szárolt árak a következők:
BUZA —
No 1 \$0.54 No 2 \$0.50% No 3 \$0.45% No 4 \$0.40% No 5 \$0.38%
ZAB —
No 2 CW 29 No 3 CW 25%
ARPA —
No 2 C W 26% No 3 C W 22%
LEN —
No 1 N C W 31.16% No 2 C W \$1.12% No 3 C W \$0.95%
ROZS —
No 1 és 2 CW 30% No 3 CW 25%

ALLATÁRAK

GÖBÖLY
J6 5.00 — 8.25
Közepes 4.25 — 4.75
Sílány 3.00 — 6.00
VAGÓ MARHA
J6 5.25 — 6.25
Közepes 4.50 — 5.00
BIKA
J6 3.00 — 3.25
Sílány 1.75 — 3.25
ÖKÖR
J6 3.00 — 3.25
Sílány 3.50 — 1.75
BORJÚ
J6 5.00 — 6.50
Közepes 2.00 — 4.00
BERTÉS
Válogatott 5.50 — 6.50
Nehéz 7.50 — 7.50
Könnyű 7.00 — 8.50
No. 1 koca 5.00 — 5.50
No. 2. koca 3.00 — 3.25
SARÁNY
J6 6.00 — 9.00
Sílány 4.00 — 7.00
BIRKA
J6 2.00 — 2.50
Sílány 1.00 — 1.50